

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังของการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา และนำเสนอแนะนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้จำแนกผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง ในการจัดการศึกษาพิเศษ ของสถาบันอุดมศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาของ 3 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้สถิติ F-Test

ตอนที่ 3 นำเสนอแนะนโยบายและแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการในสถาบัน อุดมศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล 2 ส่วน คือ การสัมภาษณ์ และการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นการเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อนำมาประกอบการสร้างแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เลือกจากบุคคลที่มีประสบการณ์ เป็นผู้มีความสำคัญในการให้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงในการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยบัณฑิตพิการ และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 20 คน(รายชื่อดังภาคผนวก ข)

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการในสถาบัน อุดมศึกษา มีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารสถาบัน ด้านลักษณะของนักศึกษาพิการ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านพื้นฐานทางครอบครัว และด้านเพื่อนนักศึกษาปกติ คือ

1.1 การบริหารสถาบัน สถาบันที่ผู้บริหารเข้าใจสภาพความพิการของนักศึกษา มีการเตรียมความพร้อม มีนโยบาย และปรับการบริหารทุกฝ่ายในสถาบันให้เอื้อต่อคนพิการ จะช่วยให้นักศึกษาพิการมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดี

สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องให้โอกาสคนพิการเข้าเรียน อาจโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่เหมาะสม เช่นมีโครงการพิเศษ หรือประกาศเป็นนโยบายการรับนักศึกษาพิการเข้าเรียน แต่สมควรให้มีการคัดเลือกความสามารถของนักศึกษาด้วย ไม่ใช่รับเข้าทุกคนที่มาสมัครเข้าเรียน ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นอาจมีปัญหาในการเรียนการสอนของอาจารย์

เมื่อรับนักศึกษาพิการเข้ามาเรียนแล้ว สถาบันต้องมีความจริงจังในการบริหารจัดการ โดยต้องเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ได้แก่ การเตรียมสร้างทัศนคติให้แก่อาจารย์และนักศึกษาในสถาบัน ให้มีความรู้ความเข้าใจและเกิดการยอมรับ อันดับต่อมาคือการสร้างระบบบริหารจัดการในเรื่องที่เกี่ยวข้อง คือ การส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศในสถาบันให้เป็นสังคมของการอยู่ร่วมกัน ไม่ใช่การแบ่งแยกสถาบันต้องจัดให้มีห้องเสริมวิชาการ (resource center) ที่มีเจ้าหน้าที่ประจำคอยช่วยเหลือประสานงาน มีการให้บริการที่เหมาะสมกับสภาพความพิการของนักศึกษา เช่น บริการล่ามภาษามือ บริการอ่านหนังสือลงเทป เป็นต้น พร้อมกับมีสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา

การจัดกิจกรรมเสริมที่เหมาะสมกับนักศึกษาพิการเป็นภารกิจหนึ่งที่สถาบันต้องจัดให้กับนักศึกษา เช่นถ้าหากเป็นนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจจัดกิจกรรมเสริมในเรื่องทักษะการใช้ภาษา การอ่านการเขียน ให้ถูกต้อง หรือการทำความเข้าใจผู้อื่น การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นต้น

2. ลักษณะของนักศึกษาพิการ นักศึกษาพิการที่มีความสามารถ มีระดับสติปัญญาสูงเหมาะสมกับระดับการศึกษา และมีคุณลักษณะส่วนตัวที่ดีคือ ความสนใจและตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น ขยัน ใฝ่เทคโนโลยีเป็น สามารถเรียนรู้ เข้าใจ สิ่งแวดล้อมรอบตัว และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เป็นคนและกฎระเบียบต่างๆ ได้ดี จะเป็นผู้มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดี

สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องมีกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาบ้าง และเมื่อรับนักศึกษาเข้ามาเรียนแล้วจะต้องจัดอาจารย์ที่มีความเข้าใจ มีความสามารถในการสอน สอนนักศึกษา ร่วมกับการจัดกิจกรรมเพื่อฝึก และปลูกฝังคุณลักษณะของนักศึกษา

3. อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่สอนนักศึกษาพิการที่มีความรู้ความเข้าใจนักศึกษาพิการ รู้ว่า นักศึกษามีความบกพร่องหรือมีข้อจำกัดในเรื่องใด และพยายามหาทางช่วยเหลือให้นักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนอย่างเต็มที่ จะมีส่วนช่วยให้นักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดี ได้แก่ การหา

วิธีสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ถ้าอาจารย์ใช้ภาษามือไม่เป็น และไม่มีล่ามภาษามือช่วย อาจารย์ต้องเตรียมการสอนล่วงหน้า เตรียมเอกสารประกอบการสอนให้นักศึกษา และใช้การฉายแผ่นใส แทนการเขียนบนกระดาน และอธิบายเพิ่มเติม โดยให้นักศึกษาได้เห็นหน้าอาจารย์อย่างชัดเจน มีกระบวนการวัดผลที่สอดคล้องกับข้อจำกัดของนักศึกษา เช่น ใช้ข้อสอบแบบปรนัยมากกว่าแบบอัตนัย สำหรับนักศึกษาหูหนวก และเกณฑ์การให้คะแนน ให้ดูที่ความสามารถที่เพิ่มขึ้นของนักศึกษาในเรื่องนั้นๆ เป็นต้น นอกจากนี้อาจารย์ควรใช้วิธีการอื่นๆ เช่น จับคู่กับเพื่อนให้ช่วยเหลือในการจดบันทึกการเรียน แต่ต้องสอนเพื่อนนักศึกษาให้ช่วยเหลืออย่างถูกวิธีก่อน การใช้ล่ามช่วยแปลเป็นภาษามือให้นักศึกษาหูหนวกเข้าใจเรื่องที่เรียนก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ดีขึ้น ถึงอย่างไรก็ตาม อาจารย์ผู้สอนต้องมีความรู้ในการสอน และตั้งใจสอนด้วย

สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องพัฒนาอาจารย์ให้มีทัศนคติที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในการสอนนักศึกษาพิการ และจัดหาอาจารย์

4. **พื้นฐานทางครอบครัว** บุคคลในครอบครัวที่สำคัญคือพ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีส่วนช่วยให้นักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนที่ดี นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีผู้ปกครองเลี้ยงดูมาอย่างดี ให้การอบรมสั่งสอน ดูแลเอาใจใส่มาตั้งแต่ต้น จะเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ความรู้ความเข้าใจ การให้คำแนะนำ และให้การสนับสนุน ของผู้ปกครอง ล้วนมีความสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษา

สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม รับรู้ และสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษาพิการ

5. **เพื่อนนักศึกษาปกติ** เพื่อนมีส่วนช่วยให้นักศึกษาพิการมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนได้โดยการช่วยอธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่เรียนให้เข้าใจ อธิบายงานที่อาจารย์มอบหมาย ช่วยบันทึกคำบรรยาย และให้ยืมสมุดจดงานไปอ่านทบทวน เป็นต้น

สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเพื่อนนักศึกษาปกติ และมีการจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน

อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น มีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารสถาบัน ด้านลักษณะของนักศึกษาพิการ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านเพื่อนนักศึกษาปกติ ด้านสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยี และด้านลักษณะเนื้อหาวิชา / สาขาวิชาที่เรียน

1. การบริหารสถาบัน ส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนเห็นว่านักศึกษาในกลุ่มนี้สามารถเรียนได้ตามปกติเพียงแต่ให้จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกช่วย และมีเจ้าหน้าที่ให้บริการนักศึกษา จะทำให้นักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนได้ดี

ดังนั้น สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ การกำหนดวิสัยทัศน์ และนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนตาบอดในสถาบัน เปิดโอกาสรับเข้านักศึกษาพิการมากขึ้น และให้การสนับสนุนการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยจัดระบบการบริหารด้านต่าง ๆ ให้ทุกฝ่ายรับรู้และปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่การจัดมอบหมายหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบการดูแลนักศึกษา อาจเป็นโปรแกรมวิชา คณะ หรือสำนักกิจการนักศึกษาตามความเหมาะสม มีฝ่ายเตรียมสร้างเจตคติที่ดีให้แก่บุคลากรในสถาบันให้เข้าใจพฤติกรรมนักศึกษาพิการ จัดอบรมอาจารย์ให้มีความรู้ความเข้าใจ และฝ่ายสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา ทำหน้าที่เตรียมงบประมาณดำเนินการให้พอเพียงสำหรับซื้อสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และจัดห้องเสริมวิชาการ ให้บริการ ฝ่ายกิจการนักศึกษาจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจให้นักศึกษาอื่นๆในสถาบัน โดยการปฐมนิเทศ/ ให้ความรู้ที่ถูกต้อง ในการให้ความช่วยเหลือนักศึกษาพิการ ในขณะเดียวกันก็เตรียมนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นเรื่องการปรับตัวในสถาบัน

สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้แก่ เทปบันทึกเสียง แวนซ์าย อุปกรณ์การเขียนอักษรเบรลล์ (slate-stylus / braille write) แวนซ์าย เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมโปรแกรมเสียง และเครื่องปริ้นเตอร์เบรลล์ เป็นต้น

เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรผู้ทำหน้าที่ประสานงาน จะมีบทบาทให้บริการช่วยเหลือการเรียนการสอน ได้แก่ การอ่านข้อสอบ อ่านหนังสือลงเทป การพิมพ์เอกสารหรือข้อสอบเป็นอักษรเบรลล์ รวมถึงการดำเนินการประสานเพื่อขอรับบริการ หรือขอยืมสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกตามกฎกระทรวง

2. ลักษณะของนักศึกษา นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนที่ดีต้องมีคุณลักษณะส่วนตัวคือ ความตั้งใจเรียนโดยระหว่างการเรียนรู้มีการบันทึกเทป จดบันทึก และเอาใจใส่การเรียนอย่างจริงจัง มีความสนใจใฝ่รู้ ขยันขันแข็ง รู้จักช่วยเหลือตนเอง ไม่หวังพึ่งผู้อื่น มีแรงจูงใจในการเรียนสูง มีความกระตือรือร้น รับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี และเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสถาบันจัดให้ ส่วนลักษณะทางวิชาการคือมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และมีทักษะการทำงาน

ดังนั้น สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือเรื่องการสร้างคุณลักษณะที่ดีดังกล่าวให้เกิดขึ้นในนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น

3. อาจารย์ อาจารย์ที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ คือ อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา ลักษณะของอาจารย์ผู้สอนที่เหมาะสมคือต้องมีความเข้าใจในวิธีการสอนนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น และหาวิธีการสอน วัสดุ หรือเครื่องช่วยการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งสามารถเสนอของงบประมาณได้ การสอนที่เหมาะสมคือการบรรยาย อธิบาย แจกแผ่นดิสเก็ต แทนการแจกเอกสารการสอน มีการยืดหยุ่นในการสอบและการให้งานทำ หากเป็นการสอบแบบอัตนัยอาจใช้การสอบปากเปล่าแทนการเขียน หรืออาจให้นักศึกษาเอากลับไปพิมพ์มาส่งให้ภายหลัง และถ้าเป็นข้อสอบแบบปรนัยก็อ่านให้นักศึกษาหรือหาผู้ช่วยอ่านข้อสอบให้ ส่วนการยืดหยุ่นการทำงานคือการขยายเวลาในการส่งงาน หรือให้ทำงานที่ถนัด ร่วมกลุ่มกับเพื่อน เป็นต้น อาจารย์ควรได้รับการฝึกฝนอบรมในเรื่องการสอน ลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ผู้สอนต้องเป็นผู้มีเมตตาธรรม มีความเป็นครูสูง คือเป็นผู้ให้ ให้ทั้งความรู้ ความรัก และเวลา เป็นผู้อบรมสั่งสอนสิ่งที่ถูกต้อง เป็นผู้ถามไถ่ติดตามดูแลความประพฤติของนักศึกษาด้วย

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา อาจทำหน้าที่เป็นอาจารย์แนะแนวร่วมด้วย คือให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาส่วนตัว ช่วยหาเพื่อนและอธิบายบทบาทหน้าที่ของเพื่อนให้เข้าใจในการช่วยเหลือนักศึกษา นอกจากนี้คือการหาทุนการศึกษาให้หากมีความจำเป็น

ดังนั้น สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องสร้างทัศนคติที่ดี พร้อมกับฝึกฝน เพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้กับอาจารย์

4. เพื่อนนักศึกษาปกติ เพื่อนมีบทบาทในการส่วนช่วยเหลือนักศึกษาตาบอดมากในเรื่องการเดินทาง การทำกิจกรรมการเรียน เช่นการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด การช่วยอ่านหนังสือ การทำงานส่งอาจารย์ เป็นต้น และช่วยเหลือดูแลการเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน

สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องสร้างทัศนคติที่ดี มีการประชุมนิเทศ และจัดระบบการมอบหมายงาน ให้แก่นักศึกษาปกติ

5. สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียน

สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องจัดหาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ให้ตรงกับความต้องการพิเศษของนักศึกษา

6. ลักษณะเนื้อหาวิชา/สาขาวิชาที่เรียน การได้เรียนในเนื้อหาวิชาที่นักศึกษาชอบ หรือมีความถนัด เหมาะกับข้อจำกัดของนักศึกษา มีส่วนทำให้นักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนดี

สิ่งที่สถาบันควรบริหารจัดการคือ ต้องมีความยืดหยุ่นในการจัดหลักสูตรและให้โอกาสการเลือกเรียนในสาขาวิชาที่นักศึกษามีความชอบ และถนัด

บัณฑิตที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ลักษณะของนักศึกษาพิการ เพื่อนนักศึกษาปกติ ครอบครัว การบริหารสถาบัน และอาจารย์ผู้สอน

1. **ลักษณะของนักศึกษาพิการ** โดยนักศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะตั้งใจเรียน มีความขยันอ่านหนังสือ และทบทวนการบ้าน มีความอดทน รับผิดชอบ พยายาม และยอมรับสภาพของตนเอง

2. **เพื่อนนักศึกษาปกติ** มีส่วนช่วยในการอธิบายสิ่งที่อาจารย์สอนให้เพื่อนพิการเข้าใจ ช่วยเหลือเพื่อนเมื่อทำงานกลุ่ม ช่วยให้มีสมาธิจดจ่อกับการเรียน

3. **ครอบครัว** พ่อแม่มีส่วนช่วยเหลือมากในด้านการทำความเข้าใจกับครูที่สอนลูกมาตั้งแต่ต้น ช่วยทบทวนเรื่องที่เรียน และอบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี สนับสนุนการเรียนของลูก

4. **การบริหารสถาบัน** สถาบันช่วยจัดหาล่ามภาษามือมาช่วยแปลให้นักศึกษาเข้าใจเรื่องที่อาจารย์สอน และควรชี้แจงบอกกล่าวอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนๆ ให้รับรู้ว่ามีนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนในสถาบัน ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ให้อาจารย์ นอกจากนี้ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักศึกษาพิการ

5. **อาจารย์ผู้สอน** อาจารย์ที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ คือ อาจารย์ผู้สอน ควรมีความเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษาพิการ รู้ข้อจำกัดเรื่องภาษาและการสื่อสารของนักศึกษา พยายามแจกเอกสารประกอบการสอนให้นักศึกษาได้อ่านเอง

ดังนั้น สิ่งที่สถาบันจะต้องบริหารจัดการคือ ต้องจัดกิจกรรมเสริมคุณลักษณะที่ดี มีความมานะอดทน ยอมรับตนเอง ในส่วนของนักศึกษาปกติ สถาบันควรจัดอบรมภาษามือ เพื่อให้เพื่อนๆ นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการสื่อสารกับเพื่อนได้ดีขึ้น และควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดจ้างล่ามภาษามือมาช่วยอำนวยความสะดวก แปลสิ่งที่อาจารย์สอนให้นักศึกษาเข้าใจ

บัณฑิตที่มีความบกพร่องทางการเห็น มีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การจัดศูนย์บริการวิชาการ การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตัวนักศึกษาเอง เพื่อนนักศึกษาปกติ และการบริหารสถาบัน

1. **การจัดศูนย์บริการวิชาการ** ศูนย์บริการวิชาการและผู้ประสานงานช่วยเหลือด้านการเรียนมีความจำเป็นสำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นมาก โดยศูนย์บริการจะช่วยทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน และทำข้อสอบ ช่วยทำสื่อการสอน และอ่านหนังสือลงทapeให้ พร้อมทั้งเป็นแหล่งแนะนำให้ความรู้แก่อาจารย์ บุคลากรในสถาบัน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนตาบอดและการให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้อง

2. การจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก สถาบันที่มีสื่อ เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูล แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ เช่น คอมพิวเตอร์ พร้อมโปรแกรมเสียง เครื่องพิมพ์ดีดอักษรเบรลล์ เป็นต้น

3. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเดินทาง และการทำกิจกรรมของนักศึกษาด้วยตนเองได้ จะช่วยให้นักศึกษาลดการพึ่งพาผู้อื่น มีผลต่อความสุข ความพึงพอใจ และสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาตาบอด เช่น การติดตั้งสัญญาณเสียงที่ประตูเข้าอาคาร หรือตามสี่แยก การทำทางเดินสำหรับคนตาบอด (Braille block) เป็นต้น

4. ตัวนักศึกษอง นักศึกษาตาบอดที่จะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนที่ดี ต้องมีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่น ทะเยอทะยาน ช่วยเหลือตนเองให้ได้ รู้จักวางตัว และวางแผนการทำงานที่ดี รู้จักแบ่งเวลา เรียน เวลาทำกิจกรรม เข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างที่สถาบันจัดให้ประสบความสำเร็จในการเรียน

5. เพื่อนนักศึกษาปกติ เพื่อนมีส่วนช่วยให้นักศึกษาตาบอดมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียน โดยช่วยอ่านหนังสือให้ฟัง หรืออ่านหนังสือลงเทปให้ ช่วยเหลือพาไปในที่ต่างๆ และช่วยทำกิจกรรมระหว่างเรียน

6. การบริหารสถาบัน สถาบันมีส่วนช่วยให้นักศึกษาตาบอดมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียน โดยผู้บริหารมีทัศนคติที่ดี ผู้บริหารและอาจารย์ มีความรู้เรื่องการศึกษาพิเศษ มีความเข้าใจในข้อจำกัดในการเรียนของนักศึกษาตาบอดในบางรายวิชา ให้การช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการเรียน การสอน และการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาตาบอด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ในมหาวิทยาลัยของรัฐประเภทจำกัดรับ คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มนักศึกษาพิการ และกลุ่มนักศึกษาปกติ จำนวนรวมทั้งสิ้น 573 คน ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังตารางที่ 5-9

ตารางที่ 5 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	30	5.3
อาจารย์	38	6.6
นักศึกษาปกติ	227	39.6
นักศึกษาพิการ	278	48.5
รวม	573	100.0

จากการวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เป็น นักศึกษาพิการมากที่สุด รองลงมาคือนักศึกษาปกติ อาจารย์ และผู้บริหาร ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สังกัด		
มหาวิทยาลัย	7	23.3
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	20	6.7
วิทยาลัย	3	10.0
รวม	30	100.0
ดำรงตำแหน่ง		
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	3	10.0
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	5	16.8
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	4	13.3
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	1	3.3
คณบดี	13	43.3
รองคณบดี	4	13.3
รวม	30	100.0
ประสบการณ์ในการบริหาร		
1 – 2 ปี	4	13.3
3 – 4 ปี	9	30.0
มากกว่า 4 ปี	17	56.7
รวม	30	100.0

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมากที่สุด รองลงมาคือ สังกัดมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยตามลำดับ

ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งคณบดี รองลงมาคือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและรองคณบดี ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดคือ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา และผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 4 ปี

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สังกัด		
มหาวิทยาลัย	11	29.0
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	23	60.5
วิทยาลัย	4	10.5
รวม	38	100.0
คณะ		
ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	20	52.6
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	11	28.39
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	7	18.5
รวม	38	100.0
ประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาพิการ		
นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น	23	60.5
นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	11	28.9
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	4	10.5
รวม	38	100.0
จำนวนครั้ง/วิชาที่เคยสอน		
ตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป	22	57.9
สอน 1 วิชา	12	31.6
ไม่เคยสอน แต่ได้ทำงานที่เกี่ยวข้อง	1	2.6
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	4	10.9
รวม	38	100.0

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมากที่สุด รองลงมาคือ สังกัดมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย ตามลำดับ และอาจารย์มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นอาจารย์คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รองลงมาเป็นอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นอกนั้นไม่ระบุคณะอาจารย์ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นมากกว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สำหรับจำนวนครั้งหรือจำนวนวิชาที่เคยสอนนักศึกษาพิการนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่เคยสอนตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทั่วไป

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สังกัดสถาบันอุดมศึกษา		
มหาวิทยาลัย	26	11.5
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	186	81.9
วิทยาลัย	15	6.6
รวม	227	100.0
คณะ		
ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	142	62.6
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13	5.7
วิทยาการจัดการ	5	2.2
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	.9
เทคโนโลยีการเกษตร	1	.4
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	62	27.3
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	2	.9
รวม	227	100.0
ความเกี่ยวข้องกับนักศึกษาพิการ		
เป็นเพื่อนร่วมโปรแกรมวิชา	194	85.5
เป็นเพื่อนต่างโปรแกรมวิชา แต่เคยเรียนร่วมกัน	12	5.3
เป็นเพื่อนร่วมหอพัก	1	.4
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	20	8.8
รวม	227	100.0

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษาทั่วไปที่ตอบแบบสอบถาม สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมากที่สุด รองลงมาคือสังกัดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเกี่ยวข้องกับนักศึกษาพิการ โดยเป็นเพื่อนร่วมโปรแกรมวิชาเกือบทั้งหมด

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพิการ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สังกัดสถาบันอุดมศึกษา		
มหาวิทยาลัย	70	25.18
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	193	69.42
วิทยาลัย	15	5.40
รวม	278	100.00
ประเภทความพิการ		
มีความบกพร่องทางการเห็น	61	21.94
มีความบกพร่องทางการได้ยิน	217	78.00
รวม	278	100.00
คณะ		
ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	149	53.6
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	12	4.3
วิทยาการจัดการ	1	.4
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3	1.1
ศิลปกรรมศาสตร์	113	40.6
รวม	278	100.0
ชั้นปี		
ปี 1	39	14.0
ปี 2	57	20.5
ปี 3	55	19.8
ปี 4	127	45.7
รวม	278	100.0
ผลการเรียนเฉลี่ย		
1.00 – 2.00	40	14.4
2.01 – 3.00	206	74.1
3.01 – 4.00	32	11.5
รวม	278	100.0
วิธีเข้าศึกษาในสถาบัน		
สอบเข้าตามปกติ	214	77.0
ได้รับโควต้าเข้าเรียน	37	13.3
เข้าเรียนโดยวิธีพิเศษอื่น ๆ	27	9.7
รวม	278	100.0

ตารางที่ 9 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาฝึกการ (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของบิดา		
รับจ้างทั่วไป	81	29.1
ลูกจ้างประจำ	8	2.9
ค้าขาย	67	24.1
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	6	2.2
รับราชการ	54	19.4
เจ้าของกิจการ	5	1.8
เกษตรกรกรรม	87	20.5
รวม	278	100.0
อาชีพของมารดา		
รับจ้างทั่วไป	53	19.1
ลูกจ้างประจำ	5	1.8
ค้าขาย	86	30.9
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	.7
รับราชการ	40	14.4
เจ้าของกิจการ	5	1.8
เกษตรกรกรรม	57	31.3
รวม	278	100.0
รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน		
ไม่เกิน 3,000 บาท	41	14.7
3,001 – 6,000 บาท	69	24.8
6,001 – 10,000 บาท	58	20.9
10,001 – 15,000 บาท	37	13.3
15,001 – 20,000 บาท	27	9.7
มากกว่า 20,000 บาท	34	12.2
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	12	4.3

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษาพิการที่ตอบแบบสอบถามสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมากที่สุด รองลงมาคือ สังกัดมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย ตามลำดับ และเป็นนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมากกว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น

นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รองลงมา คือ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตามลำดับ นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 มากที่สุด รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 2 และ 3 น้อยที่สุดคือชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่นักศึกษามีผลการเรียนเฉลี่ยระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผลการเรียนต่ำ และมีร้อยละ 11.5 ที่มีผลการเรียนดี ส่วนใหญ่แล้วนักศึกษายกจะเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาโดยวิธีการสอบเข้าตามปกติ รองลงมาคือการได้รับโควตาเข้าเรียน และเข้าเรียนโดยวิธีพิเศษอื่น ๆ

บิดาของนักศึกษาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือค้าขาย เกษตรกรรม และรับราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีเที่ยวร้อยละ 1.8 ที่เป็นเจ้าของกิจการ ส่วนมารดาของนักศึกษาจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ใกล้เคียงกับอาชีพค้าขาย รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป และรับราชการตามลำดับ อาชีพที่ประกอบน้อยเท่ากับคือลูกจ้างประจำ และเจ้าของกิจการ ส่วนอาชีพที่ประกอบน้อยที่สุดคือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3,001 – 6,000 บาท รองลงมาคือ 6,001 – 10,000 บาท ไม่เกิน 3,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท มีเพียงประมาณร้อยละ 22 ที่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน

สรุปสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ทุกกลุ่มสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมากที่สุด และเป็นกลุ่มนักศึกษาพิการมากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษาปกติ อาจารย์ และผู้บริหาร ตามลำดับ

ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งคณบดี รองลงมาคือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและรองคณบดี ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา และผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 4 ปี

อาจารย์มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นอาจารย์คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รองลงมาเป็นอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นอกนั้นไม่ระบุคณะ อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นมากกว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สำหรับจำนวนครั้งหรือจำนวนวิชาที่เคยสอนนักศึกษาพิการนั้น อาจารย์ส่วนใหญ่เคยสอนตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป

นักศึกษาทั่วไป ส่วนใหญ่เรียนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเกี่ยวข้องกับนักศึกษาพิการ โดยเป็นเพื่อนร่วมโปรแกรมวิชาเกือบทั้งหมด

นักศึกษาพิการ เป็นนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมากกว่านักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น ส่วนใหญ่เรียนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รองลงมา คือ คณะศิลปกรรมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตามลำดับ และกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 มากที่สุด รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 2 และ 3 น้อยที่สุดคือชั้นปีที่ 1 สำหรับผลการเรียนนั้นส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผลการเรียนต่ำ และมีร้อยละ 11.5 ที่มีผลการเรียนดี นักศึกษาพิการเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาโดยวิธีการสอบเข้าตามปกติมากที่สุด รองลงมาคือการได้รับโควตาเข้าเรียนและเข้าเรียนโดยวิธีพิเศษอื่น ๆ

บิดาของนักศึกษาพิการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือค้าขาย เกษตรกรรม และรับราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีเทียวยร้อยละ 1.8 ที่เป็นเจ้าของกิจการ ส่วนมารดาของนักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ใกล้เคียงกับอาชีพค้าขาย รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป และรับราชการตามลำดับ อาชีพที่มารดาของนักศึกษาพิการประกอบน้อยเท่ากันคือลูกจ้างประจำ และเจ้าของกิจการ ส่วนอาชีพที่ประกอบน้อยที่สุดคือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของครอบครัวนักศึกษาพิการ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3,001 – 6,000 บาท รองลงมาคือ 6,001 – 10,000 บาท ไม่เกิน 3,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท มีเพียงประมาณร้อยละ 22 ที่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาทต่อเดือน

ข้อค้นพบ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าสถาบันอุดมศึกษายังไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีรับนักศึกษาพิการเข้าเรียน ยังคงใช้วิธีการปกติที่ใช้สำหรับนักศึกษาปกติทั่วไป ผู้บริหารที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาและให้ข้อมูลมากกว่าคือคณบดี นักศึกษาพิการเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมากที่สุด และส่วนใหญ่เรียนเรียนคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ จำนวนนักศึกษาพิการเป็นกลุ่มที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมากกว่ากลุ่มที่มีความบกพร่องทางการเห็น แต่อาจารย์ส่วนใหญ่มีความชำนาญในการสอนนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นมากกว่า นักศึกษาพิการมีผลการเรียนเฉลี่ยพอใช้ได้ ในขณะที่ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวยังไม่เอื้อต่อการศึกษานักศึกษาพิการ

ประเด็น

จากข้อค้นพบ มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา 3 ประเด็น คือ

1. ผู้ให้ข้อมูลการวิจัยเป็นนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะนักศึกษาพิการมีจำนวนมากกว่าทุกกลุ่ม และนักศึกษาปกติก็เป็นเพื่อนสนิทที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาพิการ คือเรียนโปรแกรมวิชาเดียวกัน
2. ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะที่นักศึกษาเรียนอยู่ ซึ่งนับว่าเป็นผู้บริหารที่สัมผัสกับนักศึกษามากกว่า และมีประสบการณ์การบริหารสูง
3. อาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญในการสอนนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินน้อยกว่าการสอนนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น

๒๒ ๓๐๗๑
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เชิงสำรวจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนตัวแปรที่มีจำนวนมากลง โดยรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมาไว้ในปัจจัยเดียวกัน เมื่อรวมกันแล้วจะต้องตั้งชื่อกลุ่มหรือปัจจัย (factor) ที่แสดงความหมายของตัวแปรต่างๆที่อยู่ในปัจจัยนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการในสถาบัน อุดมศึกษา ผลการวิเคราะห์พบว่าองค์ประกอบที่ผ่านเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้คือมีค่าไอเกนมากกว่า 1 มีตัวแปรอธิบายในแต่ละองค์ประกอบตั้งแต่ 3 ตัวแปร และมีน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า 0.30 ได้องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาพิการ 8 องค์ประกอบ ผู้วิจัยตั้งชื่อแต่ละองค์ประกอบที่สามารถอธิบายตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ และนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับค่าไอเกน และร้อยละของความแปรปรวนร่วม ดังตารางที่ 10

ส่วนรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยเรียง ลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกน และร้อยละของความแปรปรวนร่วมจากมากไปหาน้อย ดังตารางที่ 11 ถึงตารางที่ 18

ตารางที่ 10 องค์ประกอบ ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	% ความแปรปรวน
1. ความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	9.88	11.36
2. อาจารย์และบุคลากร	7.34	8.43
3. คุณลักษณะของนักศึกษาพิการ	7.20	8.28
4. การบริหารสถาบัน	7.09	8.15
5. การบริหารวิชาการ	6.53	7.51
6. งบประมาณเพื่อการพัฒนา	5.83	6.70
7. การบริหารกิจการนักศึกษา	4.51	5.18
8. การให้โอกาสและความเป็นอิสระ	4.25	4.88

จากตารางที่ 10 อธิบายได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ มี 8 ปัจจัย เรียงลำดับค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัย

ความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจารย์และบุคลากร คุณลักษณะของ นักศึกษาพิการ การบริหารสถาบัน การบริหารวิชาการ งบประมาณเพื่อการพัฒนา การบริหาร กิจกรรมนักศึกษา และการให้โอกาสและความเป็นอิสระ

ตาราง 11 องค์ประกอบที่ 1 ความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
83	ญาติพี่น้องหรือบุคคลใกล้ชิดให้กำลังใจ สนับสนุนการศึกษาของนักศึกษา	0.663
82	ญาติพี่น้องหรือบุคคลใกล้ชิด มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการ และความต้องการพิเศษของนักศึกษาและยอมรับ	0.659
84	บุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการและความต้องการพิเศษของนักศึกษา	0.659
85	บุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนให้กำลังใจสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษา	0.653
81	พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเรื่องการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักศึกษา	0.591
69	นักศึกษาปกติยอมรับ และชื่นชมในความสามารถของนักศึกษาพิการอย่างจริงจัง	0.569
68	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนพิการ นักศึกษาปกติมีความรับผิดชอบ ดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มที่	0.566
79	พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้กำลังใจ สนับสนุนการศึกษา	0.563
78	พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความพิการและความต้องการพิเศษของนักศึกษาและยอมรับ	0.562
87	มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานดังกล่าวกับสถาบัน เพื่อช่วยเหลือในการพัฒนานักศึกษา	0.537
80	พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้การดูแล อบรมสั่งสอนด้านคุณลักษณะที่ดี ให้แก่นักศึกษาเป็นอย่างดี	0.522
86	มีหน่วยงานที่สามารถให้ความรู้หรือให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษใกล้สถาบัน	0.495
67	นักศึกษาปกติกระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลือนักศึกษาพิการ แม้ไม่ได้รับมอบหมายให้กระทำหน้าที่	0.485

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
75	บุคลากรทุกฝ่ายในมหาวิทยาลัยมีเจตคติที่ดี ให้การยอมรับและส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ	0.472
66	นักศึกษาปกติมีเจตคติเชิงบวกต่อนักศึกษาพิการ โดยไม่มีท่าทีรังเกียจ หรือพุดจา ทำท่าทางล้อเลียนนักศึกษาพิการ	0.459
	ร้อยละที่องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้	11.36
	ค่าไอเกน	9.88

จากตารางที่ 11 องค์ประกอบที่ 1 ความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอธิบายได้ด้วยตัวแปร 15 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.459 ถึง 0.663 เรื่องที่มีความสำคัญในองค์ประกอบนี้คือ เรื่องของความร่วมมือร่วมใจของบุคคลที่เกี่ยวข้อง บุคคลที่เกี่ยวข้องภายนอกสถาบัน ได้แก่ ญาติพี่น้อง ผู้ปกครอง และชุมชนที่ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการและความต้องการพิเศษ พร้อมทั้งให้กำลังใจสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษาพิการ โดยเฉพาะพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ควรให้การดูแลอบรมสั่งสอนด้านคุณลักษณะที่ดีให้แก่ศึกษามาตั้งแต่ต้น และสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในสถาบัน คือบุคลากรทุกฝ่ายควรมีเจตคติที่ดี ให้การยอมรับและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ที่สำคัญคือเพื่อนนักศึกษาปกติ นอกจากจะมีเจตคติเชิงบวก ไม่มีท่าทีรังเกียจหรือพุดจาทำท่าทางล้อเลียนแล้ว ควรให้การยอมรับและชื่นชมในความสามารถของนักศึกษาพิการ พร้อมทั้งดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มที่ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนพิการ และหากมีหน่วยงานที่สามารถให้ความรู้หรือให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษอยู่ใกล้สถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือในการพัฒนานักศึกษาด้วยก็จะดี ควรได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยเสนอแนะเรื่องการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ตัวแปรทั้ง 15 ตัวในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยค่าไอเกน 9.88 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดแล้ว องค์ประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในปัจจุบันที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการร้อยละ 11.36

ตารางที่ 12 องค์ประกอบที่ 2 อาจารย์และบุคลากร

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
34	อาจารย์ผู้สอนมีคุณลักษณะที่ดี มีความเป็นครูสูงเมตตาศิษย์ ยินดีให้คำแนะนำศิษย์ทุกเรื่อง ทุกโอกาส และมีความพยายามหาทางช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้	0.586
35	อาจารย์ผู้สอนมีความยืดหยุ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	0.583
36	บุคลากรที่ทำงานสนับสนุนการเรียนการสอนของนักศึกษาพิการ มีความสามารถในงานที่ทำเป็นอย่างดี	0.558
37	บุคลากรที่ทำงานสนับสนุนการเรียนของนักศึกษาพิการ มีบุคลิกภาพเหมาะสมสำหรับการให้บริการ	0.549
33	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	0.548
39	อาจารย์ผู้สอนมีความเต็มใจ ตั้งใจ สอนนักศึกษาพิการ	0.496
31	มีบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเรียนของเช่น อาจารย์ทางการศึกษาพิเศษล่ามภาษามือ อาจารย์/ครูแก้ไขการพูดและพัฒนาภาษา นักเทคโนโลยีทางการศึกษาพิเศษ เป็นต้น	0.496
32	จำนวนบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษาพิการเพียงพอ คือครอบคลุมงานที่จำเป็น และ/หรือมีครบทุกคณะที่มีนักศึกษาพิการเพื่อดูแลเครื่องมือช่วยการเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนของนักศึกษา เป็นต้น	0.492
44	มีการประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายบุคลากรวิชาชีพต่าง ๆ เช่น นักโสตสัมผัสวิทยาล่ามภาษามือ อาสาสมัครผู้จดคำบรรยายเจ้าหน้าที่บริการสื่อสำหรับคนตาบอด และผู้ปกครอง เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ	0.485
41	อาจารย์ผู้สอนได้รับการอบรมชี้แจง และเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคนพิการ	0.464
42	บุคลากรสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการ เช่น ล่ามภาษามือ นักเทคโนโลยีทางการศึกษาพิเศษ บุคลากรที่ทำงานในห้องเสริมวิชาการ ฯลฯ ได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำ	0.449
	ร้อยละที่องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้	8.43
	ค่าไอเกน	7.34

จากตารางที่ 12 องค์ประกอบที่ 2 อาจารย์และบุคลากร อธิบายได้ด้วยตัวแปร 11 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.449 ถึง 0.586 เรื่องที่มีความสำคัญในองค์ประกอบนี้ คือเรื่องของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากร อาจารย์ควรมีคุณลักษณะส่วนตัว คือ ความเป็นครูสูง มีความตั้งใจ เต็มใจสอนนักศึกษาพิการ คุณลักษณะทางวิชาการ คือ ความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีความยืดหยุ่นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และอาจารย์ควรได้รับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอนคนพิการด้วย

สำหรับเรื่องของบุคลากรนั้น สถาบันควรมีบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษาพิการ และมีจำนวนเพียงพอ ครอบคลุมงานที่จำเป็น และ/หรือมีครบทุกคณะที่มีนักศึกษาพิการ บุคลากรควรมีความสามารถในการทำงานเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการให้บริการ และบุคลากรเหล่านี้ควรได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำด้วยเช่นกัน

ตัวแปรทั้ง 11 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบอาจารย์และบุคลากร ด้วยค่าไอเกน 7.34 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดแล้ว องค์ประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในปัจจุบันที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ร้อยละ 8.43

ตารางที่ 13 องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะของนักศึกษาพิการ

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
60	นักศึกษาพิการเป็นคนมีความรับผิดชอบสูง	0.722
59	นักศึกษาพิการเป็นคนมีความมานะพยายามสูง	0.684
62	นักศึกษาพิการมีทักษะทางสังคม สามารถช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	0.641
58	นักศึกษาพิการมีแรงจูงใจในการเรียนสูง	0.627
61	นักศึกษาพิการเป็นคนมีน้ำใจ พยายามช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส หรือเมื่อตนเองสามารถทำได้	0.611
63	นักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับกฎระเบียบและสิ่งแวดล้อมของสถาบัน ให้ความร่วมมือกับทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	0.574
57	นักศึกษาพิการเป็นคนมีความสามารถสูงเหมาะสมกับระดับอุดมศึกษา	0.538
54	พ่อแม่/ผู้ปกครองเตรียมความพร้อมในด้านการเรียน และส่งเสริมสนับสนุนการศึกษามาตั้งแต่ต้น	0.445
	ร้อยละที่องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้	8.28
	ค่าไอเกน	7.20

จากตารางที่ 13 องค์กรประกอบที่ 3 คุณลักษณะของนักศึกษาพิการ อธิบายได้ด้วยตัวแปร 8 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.445 ถึง 0.722 เรื่องที่มีความสำคัญในองค์ประกอบนี้คือ เรื่องเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาพิการ โดยคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาพิการควรเป็นคนมีความรับผิดชอบ มีความมานะพยายาม และมีแรงจูงใจในการเรียนสูง มีทักษะทางสังคม สามารถช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับกฎระเบียบและสิ่งแวดล้อมของสถาบัน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ให้ความร่วมมือกับทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง คุณลักษณะทางวิชาการที่ควรมีคือเป็นคนมีความสามารถสูง สมกับที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้พ่อแม่/ผู้ปกครองควรได้มีการเตรียมความพร้อมในด้านการเรียนและส่งเสริมสนับสนุน การศึกษามาตั้งแต่ต้น

ตัวแปรทั้ง 8 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบคุณลักษณะของนักศึกษา พิการ ด้วยค่าไอเกน 7.20 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดแล้ว องค์ประกอบนี้เป็น ส่วนประกอบในปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ร้อยละ 8.28

ตารางที่ 14 องค์กรประกอบที่ 4 การบริหารสถาบัน

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
2	สถาบันกำหนดนโยบายและแผนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างชัดเจนโดยเขียนไว้ หรือประกาศให้สาธารณชนทราบ	0.687
6	ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรในสถาบัน ให้ความร่วมมือ สนับสนุน การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	0.671
3	มีการบอกกล่าว ประชุม เพื่อชี้แจงให้อาจารย์นักศึกษา บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษ	0.658
4	มีฐานข้อมูลนักศึกษาพิการ ทำให้สะดวกต่อการรับบริการและติดต่อราชการอื่น ๆ	0.631
1	ปรัชญา/วิสัยทัศน์ของสถาบัน มีข้อความที่ระบุถึงการจัดการศึกษา สำหรับทุกคน รวมทั้งให้โอกาสคนพิการได้เข้าศึกษาร่วมกัน	0.630
5	จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้และดำรงชีวิต ในสถาบันของนักศึกษาพิการ เช่น มีป้ายบอกทาง ป้ายประกาศ ตัวอักษรวิ่ง โทรทัศน์วงจรปิด ให้นักศึกษาหูหนวกได้เข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร มีคอมพิวเตอร์พร้อมระบบเสียงสำหรับนักศึกษาตาบอด เพื่อเข้าลงทะเบียนด้วยตนเอง หรือมีทางลาดมีห้องน้ำ สำหรับ นักศึกษาร่างกายพิการ เป็นต้น	0.565

ตารางที่ 14 องค์ประกอบที่ 4 การบริหารสถาบัน (ต่อ)

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
7	มีการร่วมกัน ติดตามผลการปฏิบัติงาน และร่วมวางแผนการแก้ไข ปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ อย่างต่อเนื่อง	0.531
	ร้อยละที่องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้	8.15
	ค่าไอเกน	7.09

จากตารางที่ 14 องค์ประกอบที่ 4 การบริหารสถาบัน อธิบายได้ด้วยตัวแปร 7 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.531 ถึง 0.687 เรื่องที่มีความสำคัญในองค์ประกอบนี้คือเรื่องการบริหารจัดการของสถาบัน เกี่ยวกับนโยบาย ระบบการบริหารจัดการ และการจัดสิ่งแวดล้อม

สถาบันควรมีปรัชญาวิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนปฏิบัติ ที่เป็นข้อความชัดเจน เรื่องการให้โอกาสคนพิการได้เข้าศึกษาในสถาบัน เกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการสถาบันควรสร้างความเข้าใจ บอกกล่าว ประชุมชี้แจงเพื่อให้อาจารย์ นักศึกษา บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบ นโยบายการจัดการศึกษาพิเศษ ให้กลุ่มคนดังกล่าวได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและให้ความร่วมมือ สนับสนุน สถาบันควรจัดให้มีฐาน ข้อมูลนักศึกษาพิการ ทำให้สะดวกต่อการรับบริการและติดต่ออื่น ๆ และมีระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมสถาบันควร จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้และดำรงชีวิตในสถาบันของนักศึกษาพิการ เช่น มีป้ายบอกทางป้ายประกาศตัวอักษรวิ่งโทรทัศน์วงจรรปิด มีคอมพิวเตอร์พร้อมระบบเสียง หรือมี ทางลาดมีห้องน้ำ สำหรับนักศึกษาร่างกายพิการ เป็นต้น

ตัวแปรทั้ง 7 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบการบริหารสถาบัน ด้วยค่าไอเกน 7.09 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดแล้ว องค์ประกอบนี้เป็นส่วนประกอบใน ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ร้อยละ 8.15

ตารางที่ 15 องค์ประกอบที่ 5 การบริหารวิชาการ

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
13	มีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยปรับหลักสูตร หรือจัดรายวิชาให้ยืดหยุ่นเหมาะกับสภาพความพิการของนักศึกษา	0.643
10	มีหลักสูตรที่หลากหลายให้คนพิการเลือกเรียน	0.598
15	มีการกำหนดให้ผู้สอน ใช้วิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่ หลากหลาย เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนสอดคล้อง กับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	0.591

ตารางที่ 15 องค์ประกอบที่ 5 การบริหารวิชาการ (ต่อ)

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
11	จัดการรับสมัครและการลงทะเบียนให้สะดวกต่อการปฏิบัติ ของคนพิการ	0.577
16	มีห้องบริการวิชาการสำหรับนักศึกษาพิการ โดยเฉพาะซึ่งประกอบด้วย บุคลากรให้บริการและมีสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งหลายตามที่ กำหนดไว้ใน IEP	0.577
12	มีการอบรมให้ความรู้แก่อาจารย์หรือจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ แนวการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาพิการ	0.550
8	มีโครงการพิเศษ หรือมีโควต้าสำหรับคนพิการที่มีความสามารถ ได้เข้าเรียนตามความถนัดและความสนใจ	0.534
17	มีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกบริการให้นักศึกษาพิการได้ใช้ และยืมใช้อย่างพอเพียง เช่น เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ เครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาตาบอด ล่ามภาษามือ หรือเครื่องช่วยฟังระบบ F.M. สำหรับนักศึกษาหูหนวก เป็นต้น	0.495
18	มีการดำเนินการเพื่อขอการสนับสนุนสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการอื่นใด สำหรับนักศึกษาพิการ	0.443
	ร้อยละที่องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้	7.51
	ค่าไอเกน	6.53

จากตารางที่ 15 องค์ประกอบที่ 5 การบริหารวิชาการ อธิบายได้ด้วยตัวแปร 9 ตัว มี
น้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.443 ถึง 0.643 เรื่องที่มีความสำคัญในองค์ประกอบนี้คือเรื่องการ
บริหารวิชาการในเรื่องการเปิดโอกาสให้นักศึกษาพิการเข้าศึกษา เรื่องหลักสูตรและระบบการ
บริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

สถาบันควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาพิการเข้าศึกษาโดยมีโครงการพิเศษ หรือมีโควต้า
สำหรับคนพิการที่มีความสามารถได้เข้าเรียนตามความถนัดและความสนใจ เมื่อเข้าเรียนแล้วควรมี
หลักสูตรที่หลากหลาย สามารถปรับหลักสูตรหรือจัดรายวิชาให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพความพิการ
ของนักศึกษา มีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ระบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการเรียนของนักศึกษาพิการ ได้แก่
การจัดการรับสมัครและการลงทะเบียนที่สะดวกต่อการปฏิบัติของคนพิการ มีห้องบริการวิชาการ

สำหรับนักศึกษาพิการที่มีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากรบริการ และ/หรือมีการดำเนินการเพื่อขอรับการสนับสนุนสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการอื่นใด สำหรับนักศึกษาพิการ นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรม/ประชุมให้ความรู้แก่อาจารย์ เพื่อให้เข้าใจแนวการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับคนพิการ

ตัวแปรทั้ง 9 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบอาจารย์และบุคลากร ด้วยค่าไอเกน 6.53 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดแล้ว องค์ประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ร้อยละ 7.51

ตารางที่ 16 องค์ประกอบที่ 6 งบประมาณเพื่อการพัฒนา

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
50	ให้ทุนอาจารย์และบุคลากร ๗ ไปฝึกอบรม	0.760
49	ให้ทุนอาจารย์และบุคลากร ๗ ไปศึกษาดูงาน	0.691
51	จัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดอบรม ประชุมชี้แจง ในมหาวิทยาลัย	0.606
48	ให้ทุนอาจารย์และบุคลากร๗ ไปศึกษาต่อ	0.591
52	จำนวนงบประมาณที่จัดสรรสำหรับสนับสนุนการพัฒนานักศึกษาพิการมีจำนวนพอเพียงกับการดำเนินงาน	0.532
45	จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมความสามารถสำหรับนักศึกษาพิการ เช่นสอนภาษาเพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาหูหนวก หรืออบรมการใช้อินเทอร์เน็ตให้นักศึกษาตาบอด เป็นต้น	0.443
	ร้อยละที่องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้	6.70
	ค่าไอเกน	5.83

จากตารางที่ 16 องค์ประกอบที่ 6 งบประมาณเพื่อการพัฒนา อธิบายได้ด้วยตัวแปร 6 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.443 ถึง 0.760 เรื่องที่มีความสำคัญสำหรับองค์ประกอบนี้คือ งบประมาณเพื่อการพัฒนา โดยสถาบันควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษให้มีจำนวนพอเพียง เป็นการพัฒนาอาจารย์และบุคลากร ทั้งการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อ

นอกจากนั้น สถาบันควรจัดงบประมาณเพื่อการจัดอบรมประชุมชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบัน และสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมความสามารถให้นักศึกษาพิการ เช่น

สอนภาษา เพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาหูหนวก หรืออบรมการใช้อินเทอร์เน็ตให้นักศึกษาตาบอด เป็นต้น

ตัวแปรทั้ง 6 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบอาจารย์และบุคลากร ด้วยค่าไอเคน 8.53 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดแล้ว องค์ประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ร้อยละ 6.70

ตารางที่ 17 องค์ประกอบที่ 7 การบริหารกิจการนักศึกษา

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
23	ฝ่ายกิจกรรมมีการชี้แจง ปฐมนิเทศ เพื่อเตรียมนักศึกษาปกติให้รู้จักคุ้นเคยกับลักษณะความพิการ และการให้ความช่วยเหลืออย่างถูกวิธี	0.577
22	ฝ่ายแนะแนวประสานกับผู้ปกครองหรือหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการวางแผน ช่วยเหลือนักศึกษาพิการในด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา	0.560
20	ฝ่ายแนะแนวให้การปรึกษาและเตรียมนักศึกษาพิการเรื่องการใช้ชีวิตนักศึกษา และการปรับตัวก่อนเข้าศึกษาในสถาบัน	0.540
19	สำนักกิจการนักศึกษาทำหน้าที่ในการดูแลการจัดกิจกรรมเสริมคุณลักษณะให้แก่นักศึกษาพิการด้วย	0.523
21	ฝ่ายแนะแนวให้การปรึกษาแนะแนวเมื่อมีปัญหาการดำรงชีวิต และการปรับตัวในระหว่างศึกษา	0.519
24	ฝ่ายกิจกรรมกระตุ้น/ส่งเสริมให้นักศึกษาพิการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในสถาบัน	0.513
	ร้อยละที่องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้	5.18
	ค่าไอเคน	4.51

จากตารางที่ 17 องค์ประกอบที่ 7 การบริหารกิจการนักศึกษา อธิบายได้ด้วยตัวแปร 6 ตัว มีน้ำหนัก องค์ประกอบตั้งแต่ 0.513 ถึง 0.577 เรื่องที่มีความสำคัญในองค์ประกอบนี้คือ การบริหารกิจการนักศึกษา โดยสำนักกิจการนักศึกษาควรทำหน้าที่ในการดูแลการจัดกิจกรรมเสริมคุณลักษณะให้แก่นักศึกษาพิการด้วยฝ่ายต่างๆ ในสำนักกิจการควรปฏิบัติหน้าที่เพื่อการจัด

การศึกษาสำหรับคนพิการให้เกิดผลดีได้แก่ ฝ่ายกิจกรรม มีการชี้แจง ปฐมนิเทศเพื่อเตรียม นักศึกษาปกติให้รู้จักคุ้นเคยกับลักษณะความพิการและการให้ความช่วยเหลืออย่างถูกวิธี ในขณะที่เดียวกันก็กระตุ้น/ส่งเสริมให้นักศึกษาพิการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถาบัน ฝ่ายแนะแนว ควรทำหน้าที่ให้การปรึกษาและเตรียมนักศึกษาพิการเรื่องการใช้ชีวิตและการปรับตัว ก่อนเข้าศึกษา และเมื่อมีปัญหาระหว่างศึกษา และควรประสานกับผู้ปกครองหรือหน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการวางแผนช่วยเหลือนักศึกษาพิการในด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัว

ตัวแปรทั้ง 6 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบการบริหารกิจการ นักศึกษา ด้วยค่าไอเกน 4.51 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดแล้ว องค์ประกอบนี้เป็น ส่วนประกอบในปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ร้อยละ 5.18

ตารางที่ 18 องค์ประกอบที่ 8 การให้โอกาสและความเป็นอิสระ

ตัวแปรข้อที่	รายการแสดงความคิดเห็น	น้ำหนักองค์ประกอบ
30	ฝ่ายสวัสดิการจัดสรรทุนการศึกษาให้นักศึกษาพิการ	0.650
29	ฝ่ายสวัสดิการจัดการมอบหมายงานส่วนกลางของนักศึกษาพิการ มีส่วนร่วมรับผิดชอบ	0.631
26	ฝ่ายสวัสดิการจัดให้นักศึกษาพิการได้อยู่หอพักร่วมกับนักศึกษา ปกติ	0.607
28	ฝ่ายสวัสดิการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก เพื่อให้ นักศึกษาได้ดำรงชีวิตอิสระ (Independent Living)	0.560
27	ฝ่ายสวัสดิการมีการปฐมนิเทศเพื่อนร่วมหอพักให้เข้าใจนักศึกษา พิการ และปฐมนิเทศนักศึกษาพิการ เพื่อการเรียนรู้และปรับตัว ในการอยู่ร่วมกัน	0.524
	ร้อยละที่องค์ประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้	4.88
	ค่าไอเกน	4.25

จากตารางที่ 18 องค์ประกอบที่ 8 การให้โอกาสและความเป็นอิสระ อธิบายได้ด้วยตัว แปร 5 ตัว มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.524 ถึง 0.650 เรื่องที่มีความสำคัญในองค์ประกอบนี้ คือ ให้โอกาสและอิสระแก่นักศึกษาในการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษา สถาบันควรจัดการให้ นักศึกษาได้มีโอกาสรับสวัสดิการ ได้มีส่วนร่วม และดำรงชีวิตอย่างอิสระ (Independent Living) ได้แก่ การจัดสรรทุนการศึกษาให้ การจัดให้อยู่หอพักร่วมกับนักศึกษาปกติ โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกในหอพักที่เหมาะสม และมอบหมายงานส่วนกลางให้นักศึกษาฝึกการมีส่วน รับผิดชอบ และควรมีการปฐมนิเทศนักศึกษาทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษาฝึกการ เพื่อการเรียนรู้และปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน

ตัวแปรทั้ง 5 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบอาจารย์และบุคลากร ด้วยค่าไอเกน 4.25 และเมื่อเทียบกับองค์ประกอบทั้งหมดแล้ว องค์ประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาฝึกการ ร้อยละ 4.88

สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาฝึกการ มี 8 ปัจจัย คือ

ปัจจัยที่ 1 ความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ความร่วมมือของ บุคคลที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่ที่ใกล้ชิดคนศึกษามากที่สุดคือ ญาติพี่น้อง ผู้ปกครอง และชุมชนที่ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการและความต้องการพิเศษ พร้อมกับให้กำลังใจ สนับสนุนการศึกษาของนักศึกษาฝึกการ โดยเฉพาะพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ที่ให้การดูแลอบรมสั่งสอนด้านคุณลักษณะที่ดีให้แก่ศึกษามาตั้งแต่ต้น และบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในสถาบัน คือ บุคลากรทุกฝ่ายควรมีเจตคติที่ดี ให้การยอมรับและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับ นักศึกษาฝึกการ ที่สำคัญคือเพื่อนนักศึกษาปกติ นอกจากจะมีเจตคติเชิงบวก ไม่มีทำที่รังเกียจหรือ พุดจาทำท่าทางล้อเลียนแล้ว ควรให้การยอมรับและชื่นชมในความสามารถของนักศึกษาฝึกการ พร้อมทั้งดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มที่ เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนพิการ และมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่สามารถให้ความรู้หรือให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

ปัจจัยที่ 2 อาจารย์และบุคลากร อาจารย์ควรมีคุณลักษณะส่วนตัว คือ ความเป็นครูสูง มีความตั้งใจ เต็มใจสอนนักศึกษาฝึกการ คุณลักษณะทางวิชาการ คือ ความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการ และการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีความยืดหยุ่นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และอาจารย์ควรได้รับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอนคนพิการด้วย

บุคลากร มีบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษาฝึกการ และมีจำนวนเพียงพอ ครอบคลุมงานที่จำเป็น และ/หรือมีครบทุกขณะที่มีนักศึกษาฝึกการ บุคลากรควรมีความสามารถในการทำงานเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการให้บริการ และบุคลากรเหล่านี้ ควรได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำด้วยเช่นกัน

ปัจจัยที่ 4 คุณลักษณะของนักศึกษาพิการ โดยคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาพิการ ควรเป็นคนมีความรับผิดชอบ มีความมานะพยายาม และมีแรงจูงใจในการเรียนสูง มีทักษะทางสังคม สามารถช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับกฎระเบียบและสิ่งแวดล้อมของสถาบัน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ให้ความร่วมมือกับทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของคุณลักษณะทางวิชาการที่ควรมีคือเป็นคนมีความสามารถสูง สมกับที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้พ่อแม่/ผู้ปกครองควรได้มีการเตรียมความพร้อมในด้านการเรียนและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษามาตั้งแต่ต้น

ปัจจัยที่ 5 การบริหารวิชาการ ในเรื่องการเปิดโอกาสให้นักศึกษาพิการเข้าศึกษา เรื่องหลักสูตรและระบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

สถาบันควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาพิการเข้าศึกษาโดยมีโครงการพิเศษ หรือมีโควต้า สำหรับคนพิการที่มีความสามารถได้เข้าเรียนตามความถนัดและความสนใจ เมื่อเข้าเรียนแล้วควรมีหลักสูตรที่หลากหลาย สามารถปรับหลักสูตรหรือจัดรายวิชาให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับสภาพความพิการของนักศึกษา มีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)

ระบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการเรียนของนักศึกษาพิการ ได้แก่ การจัดการรับสมัครและการลงทะเบียนที่สะดวกต่อการปฏิบัติของคนพิการ มีห้องบริการวิชาการ สำหรับนักศึกษาพิการที่มีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากรบริการ และ/หรือมีการดำเนินการเพื่อขอรับการสนับสนุนสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการอื่นใด สำหรับนักศึกษาพิการ นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรม/ประชุมให้ความรู้แก่อาจารย์ เพื่อให้เข้าใจแนวการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับคนพิการ

ปัจจัยที่ 6 งบประมาณเพื่อการพัฒนา โดยสถาบันควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษให้มีจำนวนพอเพียง เป็นการพัฒนาอาจารย์และบุคลากร ทั้งการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อ

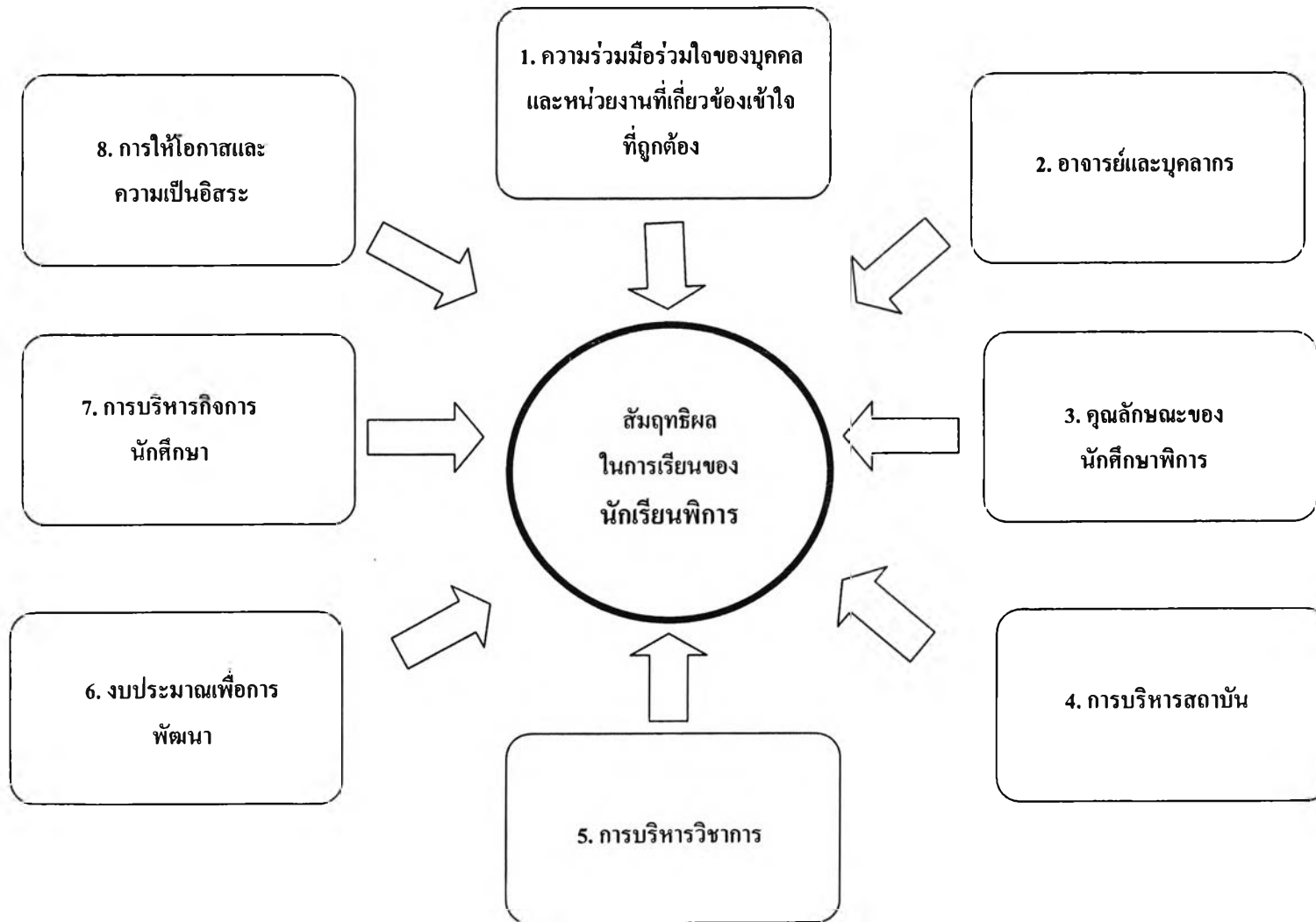
นอกจากนั้นสถาบันควรจัดงบประมาณเพื่อการจัดอบรมประชุมชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบัน และสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมความสามารถให้นักศึกษาพิการ เช่น สอนภาษา เพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาหูหนวก หรืออบรมการใช้อินเทอร์เน็ตให้นักศึกษาตาบอด เป็นต้น

ปัจจัยที่ 7 การบริหารกิจการนักศึกษา โดยสำนักกิจการนักศึกษาควรทำหน้าที่ในการดูแลการจัดกิจกรรมเสริมคุณลักษณะให้แก่นักศึกษาพิการด้วยฝ่ายต่างๆ ในสำนักกิจการควรปฏิบัติหน้าที่เพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้เกิดผลดีได้แก่ ฝ่ายกิจกรรม มีการชี้แจง ปฐมนิเทศ เพื่อเตรียมนักศึกษาปกติให้รู้จักคุ้นเคยกับลักษณะความพิการและการให้ความช่วยเหลืออย่างถูกวิธี

ในขณะที่เดียวกันก็กระตุ้น/ส่งเสริมให้นักศึกษาพิการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถาบัน ฝ่ายแนะแนว ควรทำหน้าที่ให้การปรึกษาและเตรียมนักศึกษาพิการเรื่องการใช้ชีวิตและการปรับตัว ก่อนเข้าศึกษา และเมื่อมีปัญหาระหว่างศึกษา และควรประสานกับผู้ปกครองหรือหน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการวางแผนช่วยเหลือนักศึกษาพิการในด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัว

ปัจจัยที่ 8 การให้โอกาสและความเป็นอิสระ สถาบันควรจัดการให้นักศึกษาได้มีโอกาส รับสวัสดิการ ได้มีส่วนร่วม และดำรงชีวิตอย่างอิสระ (Independent Living) ได้แก่ การจัดสรร ทุนการศึกษาให้ การจัดให้อยู่หอพักร่วมกับนักศึกษาปกติ โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักที่เหมาะสม และมอบหมายงานส่วนกลางให้นักศึกษาพิการมีส่วน รับผิดชอบ และควรมีการ ปฐมนิเทศนักศึกษาทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษาพิการ เพื่อการเรียนรู้และปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน

แผนภาพที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของ สถาบันอุดมศึกษา

การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงจากแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลดังตารางที่ 18 และวิเคราะห์สาระข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดท้ายแบบสอบถาม

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาของ 3 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้สถิติ F – Test ปรากฏผลดังตารางที่ 19-20

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษของ สถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม

ด้าน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	$\bar{X}$	SD.	ความหมาย	$\bar{X}$	SD.	ความหมาย
1. ด้านการบริหารสถาบัน	3.47	0.81	ปานกลาง	4.42	0.67	มาก
2. ด้านการบริหารวิชาการ	3.41	0.79	ปานกลาง	4.40	0.67	มาก
3. ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา	3.15	0.87	ปานกลาง	4.33	0.71	มาก
4. ด้านบุคลากร	3.59	0.81	มาก	4.48	0.65	มาก
5. ด้านงบประมาณ	3.28	0.92	ปานกลาง	4.36	0.74	มาก
6. ด้านนักศึกษา	3.64	0.66	มาก	4.39	0.65	มาก
7. ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน	3.34	0.89	ปานกลาง	4.43	0.70	มาก
8. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน	3.52	0.75	มาก	4.41	0.67	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่าสภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม มีการปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ทั้ง 8 ด้านโดยสรุปดังนี้ (รายละเอียดดูในภาคผนวก ง.)

ด้านที่ยังคงมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา ด้านงบประมาณ ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหาร

สถาบัน ส่วนด้านที่เหลือปฏิบัติในระดับมากคือ ด้านนักศึกษา ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน

เมื่อพิจารณารายละเอียดสภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนการปฏิบัติเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก ปรากฏดังนี้

ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะเรื่องการจัดสวัสดิการหอพัก คือ ไม่ค่อยมีการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาทั้งสองฝ่าย ได้แก่ การชี้แจงนักศึกษาเพื่อนร่วมหอพักให้เข้าใจนักศึกษาพิการ และเตรียมนักศึกษาพิการให้เรียนรู้และปรับตัวกับเพื่อน ไม่ค่อยได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักให้นักศึกษา แต่สิ่งที่ปฏิบัติกันมากคือการจัดสรรทุนการศึกษาให้นักศึกษาพิการ

ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยยังมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาสนับสนุนการจัดกิจกรรม การซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก และการพัฒนาบุคลากรในสถาบัน ค่อนข้างน้อย

ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ คือในสถาบันอุดมศึกษายังไม่ค่อยได้ดำเนินการในเรื่องของการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และการจัดปรับสิ่งแวดล้อมภายในอาคารหรือภายนอกอาคารให้เหมาะสม

ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำในเรื่องการจัดทำ IEP สำหรับนักศึกษา การอบรมให้ความรู้หรือประชุมชี้แจงแก่อาจารย์เกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอน การใช้วิธีการวัดผลการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมตามความสามารถของผู้เรียน การมีหลักสูตรที่หลากหลาย แต่เรื่องที่ปฏิบัติกันในระดับมากคือการให้นักศึกษาสมัครสอบเข้าเรียนพร้อมกับคนอื่น ๆ การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และบางแห่งมีโครงการพิเศษหรือมีโควตาสำหรับคนพิการที่มีความสามารถได้เข้าเรียนตามความถนัดและความสนใจ

ด้านการบริหารสถาบัน มีค่าเฉลี่ยปานกลางค่อนข้างต่ำ ในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในสถาบันให้เอื้อต่อการเรียนรู้และดำรงชีวิตในสถาบันของนักศึกษาพิการ เรื่องการจัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาพิการในสถาบัน และเรื่องการร่วมกันติดตามผลการปฏิบัติงานและร่วมกันวางแผนการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นเรื่อง การกำหนดปรัชญา/วิสัยทัศน์ของสถาบันที่ระบุถึงการจัดการศึกษาสำหรับทุกคนรวมทั้งให้โอกาสคนพิการได้เข้าศึกษาร่วมกัน ที่ปฏิบัติในระดับมาก

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน ถึงแม้จะมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้กำลังใจของพ่อแม่ ญาติพี่น้อง อยู่ในระดับมาก แต่เรื่องของความรู้ความเข้าใจของคนในสังคมในชุมชนยังอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ รวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ที่ยังอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือผู้บริหารเห็นด้วยกับนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษ อาจารย์ผู้สอนมีความเป็นครู เมตตาศิษย์ แต่ยังไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและกระบวนการจัดการเรียนการสอน และยังไม่ค่อยมีบุคลากรที่ทำงานสนับสนุนการเรียนรู้อ่อนของนักศึกษาพิการ

ด้านนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเกือบทุกรายการ ทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษาพิการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคุณลักษณะของนักศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนให้ประสบความสำเร็จ และเรื่องความมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนของนักศึกษาปกติ สิ่งที่ไม่ค่อยได้ปฏิบัติคือเรื่องการได้รับการประชุม อบรม ปฐมนิเทศ ให้เข้าใจเพื่อนพิการและการช่วยเหลือที่ถูกรังแก

สำหรับสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวมพบว่าคาดหวังให้มีการปฏิบัติทุกด้านในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน ด้านการบริหาร ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน ด้านการบริหารวิชาการ ด้านนักศึกษา ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารกิจการนักศึกษา

เมื่อพิจารณารายละเอียดสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังจากน้อยไปหามาก ปรากฏดังนี้

ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยคาดหวังมากที่สุดคือให้ผู้บริหารเห็นด้วยกับนโยบาย และให้การสนับสนุนให้มีบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องของนอกจากนั้นคือคาดหวังเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนให้มีความเต็มใจ ตั้งใจสอนนักศึกษาพิการ และมีคุณลักษณะของครูที่ดี เมตตาศิษย์ ยินดีให้คำแนะนำนักศึกษาทุกเรื่อง ทุกโอกาส และพยายามสอนให้รู้

ด้านการบริหารสถาบัน มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยคาดหวังในระดับมากที่สุดคือการกำหนดปรัชญา/วิสัยทัศน์ของสถาบันมีข้อความที่ระบุถึงการจัดการศึกษาสำหรับทุกคน รวมทั้งให้โอกาสคนพิการได้เข้าศึกษาร่วมกัน

ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สิ่งที่คาดหวังมากที่สุดคือในเรื่องการมีสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกบริการให้นักศึกษาพิการได้ใช้ และยืมใช้อย่างพอเพียง

ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา ด้านงบประมาณ ด้านนักศึกษา และ ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และคาดหวังในระดับมากทุกตัวแปร

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยคาดหวังในระดับมากที่สุด คือ คาดหวังให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการและความต้องการพิเศษของนักศึกษาและยอมรับ และ รวมถึงให้กำลังใจ สนับสนุน การศึกษาของนักศึกษาพิการ

ผลการวิเคราะห์สาระจากแบบสอบถามปลายเปิด

ในแบบสอบถาม มีส่วนที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติม 2 แห่ง คือ ส่วนท้ายของการตอบแต่ละด้าน และหลังจากตอบแบบสอบถามครบทุกด้านแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวม คำตอบและวิเคราะห์สาระออกมาเป็นภาพเดนโดแกรม (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ฉ.) สรุปได้ ดังนี้

สภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษา

ด้านการบริหารสถาบัน มีบางแห่งได้กำหนดเป็นนโยบายแล้ว แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้เตรียมการ ทั้งในเรื่องของการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ และนโยบายแผนดำเนินงานที่ชัดเจน รวมถึงเรื่องของการจัดกระบวนการให้บริการ ซึ่งยังไม่สามารถจัดเอื้อให้นักศึกษาพิการได้ บางคนมีความเห็นว่าเป็นเรื่องของคนส่วนน้อย บางแห่งผู้ทำหน้าที่ให้บริการในสถาบันยังมีทัศนคติเชิงลบ โดยแสดงท่าทีเบื่อหน่ายหรือรังเกียจในการให้บริการนักศึกษาพิการ ในขณะที่นักศึกษาพิการเองบางคนก็ไม่ได้เรียกร้องให้จัดการให้บริการเป็นกรณีพิเศษ เพราะเห็นว่าเป็นการลงทุนสูง และสภาพบ้านเมืองยังไม่มีเงินพอ

ด้านการบริหารวิชาการ สิ่งที่น่าประหลาดใจที่สุดคืออาจารย์ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสอนนักศึกษาพิการ และสถาบันส่วนใหญ่ไม่มีการบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม รองลงมาคือเรื่องการจัดอบรมให้ความรู้แก่อาจารย์ ซึ่งมีปริมาณใกล้เคียงกันที่บอกว่ามีการจัดอบรมและไม่จัดอบรมให้แก่อาจารย์ผู้สอน โดยส่วนที่จัดอบรมมีมากกว่าเล็กน้อย แต่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเพราะอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่สนใจ นอกจากนี้เป็นอาจารย์ที่กำลังสอนนักศึกษาพิการจริง ๆ จึงจะอบรมและติดตาม ขอคำปรึกษาจากฝ่ายการศึกษาพิเศษในสถาบัน

ความรู้ความเข้าใจในการสอนนักศึกษาพิการที่อาจารย์ยังไม่เข้าใจคือเรื่องการทำ IEP จึงไม่มีการปรับหรือยืดหยุ่นการจัดกิจกรรม และการวัดผลการสอนนักศึกษาพิการ

สิ่งที่หลายสถาบันปฏิบัติอยู่คือการประสานความร่วมมือ การระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อขอยืมสื่อและใช้บริการด้านอื่น ๆ สำหรับส่งเสริมการจัดการศึกษาของนักศึกษาพิการ ภายในสถาบันเอง มีการดำเนินการในเรื่องที่เหมาะสมต่อไปนี้บ้างเป็นบางแห่งคือการจัดทำ IEP การให้โอกาสนักศึกษาพิการอย่างเต็มที่ การจัดประชุมวางแผน ส่วนในเรื่องที่มีการปฏิบัติ แต่นักศึกษาพิการเห็นว่าไม่เหมาะสม คือการยกเว้นหรือปฏิเสธการรับเข้าเรียนบางรายวิชาที่นักศึกษาพิการสามารถเรียนได้

มีคนบางกลุ่มที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อคนพิการ คือ มองว่าคนพิการมีความสามารถสูง มีความพยายาม การทำให้คนพิการได้เรียนรู้เป็นสิ่งที่เหมาะสม และถึงแม้จะบอกว่าคงใช้เวลาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้ได้ก็อีกนาน เป็นการลงทุนสูง แต่ก็มองว่าหากจะทำให้ดีจริง ๆ ก็คงทำได้ มีเป็นส่วนน้อยที่เห็นว่าไม่ควรลงทุนกับคนกลุ่มน้อย

ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา แม้จะมีผู้ให้ความเห็นว่ากิจการนักศึกษามีส่วนสร้างบุคลิกภาพ และทัศนคติที่ดีให้แก่นักศึกษาทุกคน แต่หากเป็นเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการแล้ว สิ่งที่น่ากังวลคือการดำเนินการของกองกิจการ/สำนักกิจการนักศึกษา ยังไม่ได้เอื้อเท่าที่ควร การจัดกิจกรรมทุกอย่างจัดตามปกติ ไม่ค่อยได้คำนึงถึงนักศึกษาพิการ ไม่มีการจัดสวัสดิการดูแลความเป็นอยู่ของนักศึกษาพิการ เช่น การจัดให้อยู่หอพัก หรือบางแห่งให้อยู่หอพัก แต่ไม่ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก หรือจัดการเพื่อสร้างความมั่นใจในการใช้ชีวิตในสังคมของคนพิการ และไม่มีการเตรียมนักศึกษาปกติและนักศึกษาพิการ ให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

สภาพปัจจุบันที่น่าสนใจประการต่อมา คือ มีการช่วยเหลือเอื้อเฟื้อระหว่างนักศึกษาปกติกับนักศึกษาพิการ บางสถาบันที่มีศูนย์การศึกษาพิเศษ ก็จะช่วยเหลือดูแลนักศึกษาในสถาบันในเรื่องการเรียนรู้และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาพิการ

ด้านบุคลากร สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ ยังไม่มีการดำเนินการที่ชัดเจนเกี่ยวกับบุคลากรที่ทำการสอนหรือทำงานสนับสนุนการเรียนของนักศึกษาพิการ ทำให้สมาชิกในสถาบันเกิดความไม่แน่ใจว่าเป็นอย่างไร รองลงมาคือ มีบุคลากรในการให้ความช่วยเหลือไม่เพียงพอ แต่ก็ยังพบว่าอาจารย์ผู้สอนบางท่านไม่เข้าใจเกี่ยวกับนักศึกษาพิการและการสอนนักศึกษาพิการ อาจารย์บางท่านมีทัศนคติเชิงลบ มองเห็นการสอนนักศึกษาพิการว่าเป็นภาระ เพียงอาจารย์บางท่านที่มีความเต็มใจ ตั้งใจ สอนนักศึกษาพิการดี

มีหลายสถาบันได้จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีการประสานเครือข่ายนักวิชาชีพ และให้เพื่อน ๆ ช่วยเหลือในการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการ

บางคนมีความเห็นว่าทัศนคติของคนทั้งหลายเป็นเรื่องสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ส่วนนักศึกษาพิการบางคนก็บอกว่าไม่จำเป็นต้องมีบุคลากรทำงานบริการนักศึกษาพิการมากก็ได้ อาจให้มีเพียงผู้ดูแลประสานงานเท่านั้นก็ได้

ด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่บอกว่าไม่มีงบประมาณ หรือมีงบประมาณไม่เพียงพอ ในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ เพื่อจัดซื้อสื่อ และดำเนินการด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาบุคลากร การให้ทุนนักศึกษา เป็นต้น

ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะมองเห็นว่างบประมาณเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ เพราะมีค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ สูงกว่าปกติ แต่บางคนก็บอกว่าสามารถจัดทำแผนของงบประมาณได้เพราะเป็นนโยบาย และรัฐมีแผนงานงบประมาณชัดเจนอยู่แล้ว ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แต่ก็มีผู้เสนอให้บริหารจัดการเพื่อลดค่าใช้จ่าย เช่น แทนที่จะส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อเฉพาะ ก็ให้จัดอบรมแทน เป็นต้น

ด้านนักศึกษา ข้อมูลที่พบคือสถาบันหรืออาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ทราบพื้นฐานทางครอบครัวของนักศึกษาพิการ รองลงมาคือเรื่องทัศนคติ คนส่วนใหญ่เห็นว่าทัศนคติที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ เป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันที่ดี คนพิการต้องการการยอมรับจากเพื่อนและคนอื่นๆ ขอเพียงให้ทุกคนเข้าใจ เห็นใจ และเต็มใจ ซึ่งในสภาพที่เป็นอยู่ก็เป็นเช่นนั้น คือ นักศึกษาปกติเห็นใจเต็มใจ ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาพิการและมีการปรับตัวเข้ากันได้ทั้ง 2 ฝ่าย บางคนมีความเห็นว่าการอยู่ร่วมกัน ทุกคนควรเคารพซึ่งกันและกัน นักศึกษาพิการเองก็ถือเป็นเรื่องธรรมดาของคนที่อาจเข้าใจกันบ้างหรือไม่เข้าใจกันบ้าง เป็นปกติ

ประการสุดท้าย และมีความสำคัญคือ ตัวนักศึกษาพิการเอง คุณลักษณะที่ดีของนักศึกษาพิการที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ ได้แก่ ความเอาใจใส่ในการเรียนและมีมนุษยสัมพันธ์ ผู้อื่นเป็นเพียงผู้ดูแลอำนวยความสะดวกเท่านั้น

ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งจัดสภาพแวดล้อมภายในสถาบันดีอยู่แล้ว เช่น มีอาคารการศึกษาพิเศษที่เอื้อนักศึกษาพิการทุกด้าน ในขณะที่บางแห่งยังไม่มีการปรับสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อคนพิการ มีผู้ให้ความเห็นว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการต้องมีความเข้าใจความต้องการจำเป็นของคนพิการอย่างลึกซึ้ง ส่วนนักศึกษาพิการบางคนมองเห็นว่าถึงการจัดสิ่งแวดล้อมภายในสถาบันจะมีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการเรียนรู้ของคนพิการ แต่ถ้าต้องลงทุนสูงก็ไม่จำเป็นต้องทำก็ได้

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าครอบครัวมีส่วนสำคัญในความสำเร็จด้านการศึกษาของนักศึกษาพิการ โดยมองว่าความรู้ความเข้าใจของครอบครัวและ

บุคคลใกล้ชิดเป็นสิ่งที่คุณพิจารณาต้องการ แต่ที่เป็นอยู่จะไม่ค่อยทราบข้อมูลครบถ้วนและเรื่องส่วนตัวของนักศึกษา

ความเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน คือ ภาครัฐและสังคมทั่วไปยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของคนพิการและการศึกษาพิการ เพิ่งเป็นระยะแรก ๆ ของความรู้ความเข้าใจ เรื่องการศึกษาพิเศษเท่านั้น และขณะนี้ผู้ประกอบการบางส่วนก็เข้าใจ ยอมรับ ปฏิบัติตนต่อลูกได้ดี แต่บางส่วนก็ยังไม่ได้ให้เวลากับการช่วยเหลืออบรมลูก

สภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษา

ด้านการบริหารสถาบัน สิ่งที่คาดหวังด้านการบริหารสถาบันในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษาจากมากไปหาน้อย คือ เรื่องการกำหนดนโยบายและทิศทางที่ชัดเจนในการบริหารจัดการด้านการศึกษาพิเศษ การเปิดโอกาสให้คนพิการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามากกว่านี้ และการจัดการส่งเสริมสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาเมื่อเข้ามาเรียน

ในการบริหารสถาบัน ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลเรื่องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เห็นคุณค่าของคนพิการ และมีความจริงจังในการปฏิบัติ ให้ความสำคัญในการปฏิบัติทุกด้าน ไม่ใช่ให้ความสำคัญเพียงการเขียนเป็นนโยบาย มีการวางแผนการบริหารเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการพิเศษของนักศึกษาแต่ละประเภท เปิดโอกาสให้คนพิการเข้าศึกษาในสถาบันมากขึ้น และเมื่อรับเข้ามาแล้ว ต้องจัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนที่เหมาะสม ได้แก่การเตรียมคนให้มีความรู้ความเข้าใจ เตรียมสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการจัดกิจกรรมที่ให้โอกาสคนพิการได้มีส่วนร่วม ได้แสดงออกถึงศักยภาพ

ในระดับคณะก็ต้องมีนโยบายที่สอดคล้องกัน มีการเตรียมอาจารย์ นักศึกษา บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจให้บริการอย่างใกล้ชิดเพื่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตที่ดีของนักศึกษาพิการ

ด้านการบริหารวิชาการ สิ่งที่คาดหวังด้านการบริหารวิชาการคือ สถาบันควรจัดระบบบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบัน โดยให้ความสำคัญเรื่องต่อไปนี้ตามลำดับ คือ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนากระบวนการจัดการ การคำนึงถึงคุณภาพการจัดการศึกษาพิเศษ การพัฒนาบุคลากร และการเพิ่มหลักสูตรในสถาบัน

สิ่งอำนวยความสะดวก แบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ บุคลากรผู้ให้บริการ และห้องบริการวิชาการ

การพัฒนากระบวนการจัดการ ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตรที่เหมาะสม วิธีการรับเข้านักศึกษา การออกกระเบื้องการให้บริการ การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการบริการวิชาการแก่นักศึกษา

คุณภาพการจัดการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และการมีแผนพัฒนางานวิชาการด้านการศึกษาพิเศษอย่างเป็นรูปธรรม

การพัฒนาบุคลากร ได้แก่ อาจารย์และบุคลากรฝ่ายบริหาร การเตรียมการก่อนเปิดรับนักศึกษา

การเพิ่มหลักสูตรในสถาบัน เป็นหลักสูตรด้านการให้ความรู้ความเข้าใจและช่วยเหลือคนพิการ สำหรับนักศึกษาอื่น ๆ ได้เรียนรู้

ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา สิ่งที่คาดหวังคือการมีนโยบายด้านกิจการนักศึกษาอย่างชัดเจน มีการจัดสวัสดิการให้นักศึกษาพิการอย่างเหมาะสม มีการเตรียมนักศึกษาพิการก่อนเข้าเรียนในสถาบัน มีการจัดกิจกรรมระหว่างเรียนที่หลากหลาย เพื่อให้ให้นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเป็นทางเลือกให้นักศึกษาพิการได้แสดงออกตามความสามารถ

ในด้านสวัสดิการ ประกอบด้วยการจัดหอพักพร้อมกับมีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาพิการดำรงชีวิตด้วยตนเองอย่างอิสระ และเรื่องทุนการศึกษา

การเตรียมนักศึกษาพิการก่อนเข้าเรียน ส่วนนักศึกษาตาบอดจะเป็นการเตรียมสร้างความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมและการเคลื่อนไหวในสิ่งแวดล้อมดังกล่าว (O & M) ถ้าเป็นนักศึกษาพิการทั่วไปควรเตรียมการแนะแนวการปฏิบัติตนในเรื่องต่าง ๆ

การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ส่วนใหญ่เห็นสมควรจัดในลักษณะของการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน เช่น การสอนให้นักศึกษาปกติเรียนรู้ภาษามือ การให้ความรู้เรื่องคนพิการเป็นต้น และกิจกรรม เสริมสร้างบุคลิกภาพ ให้มีความภาคภูมิใจ มีความมั่นใจในการเป็นตัวของตัวเองของนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม

นอกจากนี้ควรพัฒนาบุคลากร/เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการและพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้มีความรวดเร็วขึ้น

สิ่งที่ไม่ควรทำคือ การบังคับให้นักศึกษาปกติช่วยเหลือนักศึกษาพิการ การแยกให้นักศึกษาพิการอยู่หอพักต่างหาก ควรให้ทุกคนอยู่รวมกัน ปฏิบัติตนกับคนพิการให้เหมือนกับปฏิบัติกับคนทั่วไป

ด้านบุคลากร สิ่งที่คาดหวังมากที่สุดด้านบุคลากรคือการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษานักศึกษาพิการ โดยส่วนใหญ่เห็นว่าควรส่งอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมหรือสถาบันจัดอบรมให้เอง เรื่องเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการ มีผู้ให้ความเห็นเท่า ๆ กันระหว่างควรให้และไม่ควรให้สวัสดิการหรือเงินเพิ่มพิเศษแก่บุคลากร/อาจารย์ที่ทำงานสอนและให้บริการแก่นักศึกษาพิการ ฝ่ายที่เห็นสมควรให้สวัสดิการมีเหตุผลคือบุคลากรเหล่านี้ต้องทำงานหนักเพิ่มขึ้นกว่าปกติ ส่วนผู้ให้ความเห็นที่ไม่ควรให้

สวัสดิการพิเศษก็มีเหตุผลว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องทำอยู่แล้ว แต่ถ้าหากเป็นการให้บริการนอกเวลาทำงานก็เห็นด้วยกับการให้สวัสดิการบุคลากรดังกล่าว

ด้านงบประมาณ สิ่งที่คาดหวังมากที่สุด ด้านงบประมาณ คือ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณดำเนินการอย่างพอเพียง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาพิการ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ เป็นสวัสดิการหรือแรงจูงใจในการทำงานให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีที่มีอยู่ และสำหรับให้ทุน/ส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์

สถาบันควรมีความชัดเจนในเรื่องงบประมาณการจัดการศึกษาพิเศษ โดยมีแผนการระดมทุนจากแหล่งทุนและแผนการใช้งบประมาณ มีผู้เสนอแนวทางประหยัดงบประมาณสถาบัน โดยทำ IEP ของนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมทั้งหมด แล้วดำเนินการขอรับสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนของนักศึกษาพิการจากศูนย์การศึกษาพิเศษ

ด้านนักศึกษา สิ่งที่คาดหวังด้านนักศึกษามากที่สุดคือการจัดอบรม/ประชุมชี้แจง/ปฐมนิเทศ ให้นักศึกษาปกติมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการ และการช่วยเหลือคนพิการอย่างถูกวิธี

สถาบันควรมีนโยบายที่เป็นรูปธรรม มีองค์กรหรือจัดโครงการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง สร้างคุณลักษณะที่ดีแก่นักศึกษาทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษาพิการ ปลุกฝังให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของคน รู้จักการยอมรับผู้อื่น ชื่นชมในความสามารถของผู้อื่น

นักศึกษาพิการที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาควรเป็นคนมีน้ำใจพยายามช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่จะทำได้ มีความตั้งใจ มุ่งมั่น รู้การควรไม่ควร มีความพร้อม/สามารถปรับตัวได้ดี

นักศึกษาปกติไม่ควรดูถูกเพื่อนพิการ ควรรู้จักยอมรับชื่นชมเพื่อนพิการบ้าง แต่ไม่มากเกินไป ไม่ช่วยเหลือเพื่อนตลอดเวลา ถ้าจะให้ดีมากขึ้นควรได้รับการอบรมเรื่องภาษามือ เพื่อการสื่อสารที่เข้าใจกัน

ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน สิ่งที่คาดหวังด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบันมากที่สุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อคนพิการ โดยจัดสิ่งแวดลอมด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ การทำทางเดินให้สะดวกสำหรับคนตาบอด การปรับภายในอาคาร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ และจัดสิ่งแวดลอมด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ สถาบันต้องมีนโยบายจัดสภาพแวดล้อมภายในสถาบันที่ชัดเจน

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน สิ่งที่คาดหวังด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน คือ อยากรู้จักคนพิการนอกใจถึงปัญหาของคนพิการ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายเปิดโอกาส

ทางการศึกษาและการทำงานของคณพิการ รัฐต้องให้ความสนใจให้ความเอื้ออาทรแก่ผู้พิการ ควบ
จัดระบบการให้บริการ

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาพิเศษ ของกลุ่ม
สถาบันอุดมศึกษา

ด้าน	กลุ่ม 1 มหาวิทยาลัย		กลุ่ม 2 ม.ราชภัฏ		กลุ่ม 3 วิทยาลัย		ค่า F	คู่ที่ แตกต่าง
	X	SD.	X	SD.	X	SD.		
1. ด้านการบริหารสถาบัน	3.57	0.95	3.41	0.78	3.64	0.63	3.48	(2,3)
2. ด้านการบริหารวิชาการ	3.36	0.92	3.40	0.77	3.55	0.62	1.22	
3. ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา	3.23	0.97	3.01	0.86	3.34	0.69	2.97	
4. ด้านบุคลากร	3.53	0.97	3.59	0.78	3.70	0.69	0.86	
5. ด้านงบประมาณ	3.16	1.06	3.31	0.88	3.31	0.85	1.12	
6. ด้านนักศึกษา	3.61	0.63	3.64	0.65	3.64	0.72	0.10	
7. ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน	3.28	1.05	3.33	0.86	3.47	0.80	0.90	
8. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน	3.44	0.79	3.51	0.74	3.72	0.73	2.94	

จากตารางที่ 20 เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันในการจัดการศึกษาพิเศษของ 3 กลุ่ม สถาบัน
อุดมศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้าน ยกเว้นด้านการบริหารสถาบันที่แตกต่างกัน
ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏและวิทยาลัย

คะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 3 ด้านของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
เฉลี่ยพบว่าตรงกัน คือด้านงบประมาณ ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อม
ภายในสถาบัน

ด้านงบประมาณ ตัวแปรย่อยที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติน้อยตรงกัน 2 กลุ่มสถาบัน คือ เรื่อง การ
ให้ทุนอาจารย์และบุคลากรไปศึกษาต่อ และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดอบรมหรือ ประชุม
ชี้แจงในมหาวิทยาลัย

ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา มี 2 ตัวแปรย่อยที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติน้อยตรงกัน 2 กลุ่มสถาบัน คือ เรื่อง ฝ่ายกิจกรรมจัดให้มีชมรมที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจคนพิการหรือส่งเสริมการช่วยเหลือคนพิการ เช่นการจัดกลุ่มอาสาสมัครเพื่อช่วยการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการและการเรียนรู้ เข้าใจคนพิการมากขึ้น กับเรื่องฝ่ายสวัสดิการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพัก เพื่อให้นักศึกษาได้ดำรงชีวิตอิสระ

ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน มีตัวแปรย่อยที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติน้อยตรงกันทั้ง 3 กลุ่มสถาบัน คือ เรื่องการปรับสภาพภายนอกอาคารให้เอื้อต่อนักศึกษาพิการและอีก ตัวแปรที่ปฏิบัติน้อยตรงกัน 2 กลุ่มสถาบัน คือ เรื่องการติดตั้งเทคโนโลยีสำหรับคนพิการเพื่อให้นักศึกษาพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆมากขึ้น กับ ไม่มีข้อบกพร่องหรือปฏิเสธการเลือกเรียนในสาขาวิชาที่นักศึกษาพิการมีความสามารถจะเรียนได้

ข้อค้นพบ

สภาพปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาทุกประเภท ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการศึกษาพิเศษ ให้มีความสำคัญกับเรื่องการปรับสภาพแวดล้อมและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาพิการ การพัฒนาอาจารย์และการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านคนพิการและการศึกษาพิเศษน้อย

ข้อค้นพบที่น่าสังเกต คือมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการบริหารสถาบันในภาพรวมที่คำนึงถึงการจัดการศึกษาพิเศษต่ำกว่าวิทยาลัย

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษ ของสถาบันอุดมศึกษา

3 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ด้าน	กลุ่ม 1 มหาวิทยาลัย		กลุ่ม 2 สถาบันราชภัฏ		กลุ่ม 3 วิทยาลัย		ค่า F	คู่ที่ แตกต่าง
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1. ด้านการบริหารสถาบัน	4.76	0.42	4.36	0.68	4.19	0.74	20.71	(1,2) (1,3)
2. ด้านการบริหารวิชาการ	4.76	0.34	4.33	0.69	4.17	0.75	20.04	(1,2) (1,3)
3. ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา	4.65	0.50	4.24	0.72	4.06	0.80	17.98	(1,2) (1,3)
4. ด้านบุคลากร	4.75	0.43	4.44	0.66	4.21	0.76	16.67	(1,2) (1,3) (2,3)
5. ด้านงบประมาณ	4.64	0.55	4.33	0.75	4.04	0.86	15.14	(1,2) (1,3) (2,3)

ตารางที่ 21   เปรียบเทียบสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษ ของสถาบันอุดมศึกษา
3 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา   (ต่อ)

	กลุ่ม 1		กลุ่ม 2		กลุ่ม 3		ค่า F	คู่ที่ แตกต่าง
	มหาวิทยาลัย		สถาบันราชภัฏ		วิทยาลัย			
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
6. ด้านนักศึกษา	4.67	0.41	4.36	0.66	4.10	0.75	18.02	(1,2) (1,3) (2,3)
7. ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน	4.80	0.38	4.37	0.71	4.12	0.79	25.98	(1,2) (1,3) (2,3)
8. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน	4.71	0.47	4.36	0.69	4.20	0.72	16.26	(1,2) (1,3)

จากตารางที่ 21 เปรียบเทียบสิ่งที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของ 3 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันในทุกด้าน โดยกลุ่มมหาวิทยาลัยมีความคาดหวังในการปฏิบัติในระดับมากที่สุดและแตกต่างจากกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏและกลุ่มวิทยาลัย

ส่วนกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏและกลุ่มวิทยาลัย มีความคาดหวังแตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน โดยกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความคาดหวังในการปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มวิทยาลัย

คะแนนเฉลี่ยของความคาดหวังในการปฏิบัติของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ด้าน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยตรงกัน 2 กลุ่มสถาบัน 3 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน ด้านการบริหารสถาบัน และด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน

ด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน มี 1 ตัวแปรย่อยที่มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังในการปฏิบัติมากที่สุดตรงกันทั้ง 3 กลุ่มสถาบัน คือ เรื่องภายในอาคารหรือห้องเรียนในมหาวิทยาลัยมีการปรับเพื่อให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตของนักศึกษาพิการ เช่น มีสัญญาณเตือนภัยทั้งที่เป็นไฟและเสียง มีไฟกระพริบเมื่อหมดเวลาเรียน มีอักษรเบรลล์ที่ลิฟท์ เป็นต้น และอีก 1 ตัวแปรย่อยที่มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังในการปฏิบัติมากที่สุดตรงกัน 2 กลุ่มสถาบัน คือ มีการติดตั้งเทคโนโลยีสำหรับคนพิการเพื่อให้นักศึกษาพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆมากขึ้น

ด้านการบริหารสถาบัน มี 1 ตัวแปรย่อยที่มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังในการปฏิบัติมากที่สุดตรงกันทั้ง 3 กลุ่มสถาบัน คือ เรื่องการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้และดำรงชีวิตในสถาบันของนักศึกษาพิการ เช่น มีป้ายบอกทาง ป้ายประกาศตัวอักษรวิ่ง โทรศัพท์วงจรปิดให้นักศึกษา

หูหนวกเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีคอมพิวเตอร์พร้อมระบบเสียงสำหรับนักศึกษาตาบอดเพื่อเข้าถึงลงทะเบียนด้วยตนเอง หรือมีทางลาด ห้องน้ำ สำหรับนักศึกษาร่างกายพิการ เป็นต้น และอีก 2 ตัวแปรย่อยมีค่าเฉลี่ยความคาดหวังในการปฏิบัติมากตรงกัน 2 กลุ่มสถาบัน คือ ปรัชญา/วิสัยทัศน์ของสถาบัน มีข้อความที่ระบุถึงการจัดการศึกษาสำหรับทุกคน รวมทั้งให้โอกาสคนพิการได้เข้าศึกษาร่วมกัน กับผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรในสถาบันให้ความร่วมมือ สนับสนุน การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างต่อเนื่อง

ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกสถาบัน มี 1 ตัวแปรย่อยที่มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังในการปฏิบัติมากตรงกันทั้ง 3 กลุ่มสถาบัน คือ เรื่องพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในความพิการและความต้องการพิเศษของนักศึกษา และยอมรับ และอีก 2 ตัวแปรย่อยมีค่าเฉลี่ยความคาดหวังในการปฏิบัติมากตรงกัน 2 กลุ่มสถาบัน คือ พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้กำลังใจ สนับสนุนการศึกษา กับ พ่อแม่หรือผู้ปกครองให้การดูแล อบรมสั่งสอนด้านคุณลักษณะที่ดีให้แก่ักศึกษาเป็นอย่างดี

ข้อค้นพบ

การจัดการศึกษาพิเศษมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง 2 ส่วนใหญ่ๆคือ การปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อต่อการเรียนและการดำรงชีวิตของคนพิการ และกำลังใจให้คนพิการ

สถาบันอุดมศึกษากลุ่มมหาวิทยาลัยมีความต้องการในการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษอย่างโดดเด่นกว่ากลุ่มสถาบันอุดมศึกษาอื่น

สรุปผลข้อค้นพบ และการนำข้อค้นพบไปสู่การร่างนโยบาย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันอุดมศึกษา มาแจกแจงในตารางสรุปข้อค้นพบ ประมวลให้เห็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเรียงตาม 8 ปัจจัย พบภาพปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ ในแต่ละปัจจัย แล้วเขียนข้อเสนอแนะนโยบาย หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาจัดกลุ่มเพื่อจัดทำร่างนโยบายและแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่คาดหวัง	ข้อเสนอนโยบาย
<p>1. ด้านความร่วมมือ</p> <ul style="list-style-type: none"> * จากบุคคลที่เกี่ยวข้องภายนอกสถาบัน <ul style="list-style-type: none"> - ญาติ ชุมชน มีความรู้และเข้าใจ และให้กำลังใจสนับสนุนการศึกษา - ผู้ปกครอง รู้ เข้าใจให้กำลังใจ อบรมสั่งสอน * จากบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในสถาบัน <ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรทุกฝ่าย และเพื่อน นักศึกษาปกติ มีเจตคติที่ดี ยอมรับและส่งเสริมสนับสนุน * จากหน่วยงานภายนอก มีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือ 	<ul style="list-style-type: none"> * ได้รับกำลังใจจากบุคคลที่เกี่ยวข้องภายนอกสถาบันมาก แต่คนในสังคม ในชุมชนยังมีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างน้อย ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่มากนัก * อาจารย์ผู้สอนมีความเป็นครูสูง แต่ยังไม่ค่อยมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องคนพิการและการจัดการเรียนการสอน * เพื่อนนักศึกษาปกติมีน้ำใจต่อนักศึกษาพิการดี แต่ยังไม่ได้รับการประชุมชี้แจงหรืออบรม 	<ul style="list-style-type: none"> * ต้องการให้พ่อแม่ / ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความพิการและความต้องการ พิเศษ ยอมรับให้กำลังใจ สนับสนุน * อาจารย์ผู้สอนมีความเป็นครูสูง เต็มใจ ตั้งใจสอน <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารเห็นด้วยกับนโยบาย การจัดการศึกษาแก่นักศึกษา พิการ - นักศึกษาปกติมีเจตคติเชิงบวก ต่อนักศึกษาพิการ ให้การยอมรับ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เผยแพร่ความรู้สู่สังคมภายนอก สถาบัน (1) 2. บริการวิชาการ จัดอบรมให้แก่ ชุมชน (1) 3. จัดทำหลักสูตรระยะสั้นให้คน ในสังคมได้เรียนรู้ (1) 4. ให้การศึกษาผู้ปกครอง (1) 5. ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ สร้างความตระหนัก ให้แก่นุเคราะห์ ภายในสถาบัน (1) 6. จัดอบรมเฉพาะเรื่องให้แก่ อาจารย์ผู้สอน (3) 7. ปฐมนิเทศ ชี้แจง อบรม นักศึกษาปกติ (1)

ตารางที่ 22 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่คาดหวัง	ข้อเสนอนโยบาย
<p>ในการพัฒนานักศึกษา</p> <p>2. อาจารย์และบุคลากร</p> <p>* อาจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณลักษณะส่วนตัวความเป็นครูสูง ตั้งใจ เต็มใจสอน - คุณลักษณะทางวิชาการเข้าใจเรื่อง IEP ยึดหยุ่นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ รับการเพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษาพิเศษ <p>* บุคลากร</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันมีบุคลากรที่ทำงาน 	<p>ให้รู้และเข้าใจเพื่อนพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยังไม่มีบุคลากรที่ทำงานสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการ <p>* อาจารย์ มีความเป็นครูสูง แต่ยังไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการและกระบวนการจัดการเรียนการสอน</p> <p>* ยังไม่มีบุคลากรที่ทำงาน</p>	<p>ชื่นชมในความสามารถของนักศึกษาพิการ</p> <p>* อาจารย์ที่มีความเป็นครูสูง ตั้งใจ เต็มใจสอนนักศึกษาพิการ ยินดีให้คำแนะนำนักศึกษาทุกเรื่องทุกโอกาส มีความพยายามสอนศิษย์ให้รู้จริง</p> <p>* ให้มีบุคลากรที่ให้บริการ</p>	<p>8. จัดหาบุคลากรทำงานสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา (2)</p> <p>9. สร้างเครือข่ายการทำงานเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาพิการ (2)</p> <p>1. จัดอบรมให้ความรู้ด้านคนพิการ และการจัดกระบวนการเรียนการสอน (3)</p> <p>2. สนับสนุนการเพิ่มพูนความรู้ของอาจารย์ (3)</p> <p>3. สร้างแรงจูงใจ ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานการสอนนักศึกษาพิการ (3)</p> <p>4. จัดหาบุคลากรที่ทำงานให้</p>

ตารางที่ 22 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่คาดหวัง	ข้อเสนอนโยบาย
<p>เกี่ยวข้องกับกรเรียนของนักศึกษาพิการที่มีความสามารถ มีบุคลิกภาพเหมาะสม ได้รับการเพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษาพิเศษ</p> <p>3. คุณลักษณะของนักศึกษาพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีคุณลักษณะส่วนตัว รับผิดชอบ มานะพยายาม มีแรงจูงใจสูง มีทักษะทางสังคม ช่วยเหลือตนเอง ปรับตัวได้ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่น และให้ความร่วมมือดี * คุณลักษณะทางวิชาการ มีความสามารถสูง 	<p>สนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการเป็นส่วนใหญ่</p> <ul style="list-style-type: none"> * นักศึกษาพิการมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนให้ประสบความสำเร็จ มีผลการเรียนพอใช้ได้ แต่ค่อนข้างมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่สูงนัก 	<ul style="list-style-type: none"> * อาจารย์และบุคลากรในสถาบันให้ความร่วมมือสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ * บุคลากรได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับงานให้บริการนักศึกษาพิการ * ต้องการให้นักศึกษาพิการเป็นคนมีความมานะพยายามสูง มีน้ำใจ พยายามช่วยผู้อื่น เมื่อมีโอกาสหรือเมื่อตนเองสามารถทำได้ 	<p>บริการสนับสนุนการเรียนรู้ของคนพิการในสถาบัน (2)</p> <p>5. ให้ขวัญและกำลังใจอาจารย์และบุคลากรที่ทำงาน และให้เพิ่มพูนความรู้ (2)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนเข้าเรียน (4) 2. จัดกิจกรรมสร้างคุณลักษณะที่ดี สำหรับเอื้อต่อการเรียนและการปรับตัว (4) 3. กระตุ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม (4) 4. พัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการ

ตารางที่ 22 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่คาดหวัง	ข้อเสนอนโยบาย
<p>4. ด้านการบริหารสถาบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> * นโยบาย * ระบบการบริหารจัดการ * การจัดสิ่งแวดลอม 	<ul style="list-style-type: none"> * ยังไม่ค่อยได้จัดสภาพทางกายภาพ * ไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาพิการ * ไม่มีการร่วมกันติดตามผลการปฏิบัติงานและการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> * ผู้บริหารให้ความร่วมมือสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ * ให้สถาบันกำหนดปรัชญาวิสัยทัศน์ของสถาบันที่มีความระบุดึงการจัดการศึกษาสำหรับทุกคน รวมถึงให้โอกาสคนพิการได้เข้าศึกษาด้วยกัน * การปรับสิ่งแวดลอมภายในภายนอกอาคาร 	<p>สอนนักศึกษาพิการ (3)</p> <p>5. จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลให้คำปรึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถาบันกำหนดปรัชญาวิสัยทัศน์ (1) 2. สถาบันกำหนดนโยบายและจัดระบบบริหารจัดการที่ชัดเจน (1) 3. จัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาพิการอย่างเป็นระบบ (3) 4. จัดปรับสิ่งแวดลอมที่เหมาะสม (2) 5. มีระบบงานให้สะดวกสำหรับนักศึกษาพิการ (2) 6. จัดให้มีห้องเสริมวิชาการ (3)

ตารางที่ 22 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่คาดหวัง	ข้อเสนอนโยบาย
<p>5. การบริหารวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> * เปิดโอกาส * หลักสูตรหลากหลาย * ระบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำ IEP <p>6. งบประมาณเพื่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษพอเพียง 	<ul style="list-style-type: none"> * ไม่ได้ทำ IEP * ไม่ค่อยได้อบรมให้ความรู้หรือประชุมชี้แจงอาจารย์เกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอน การวัดผลที่หลากหลาย * หลักสูตรไม่หลากหลายให้นักศึกษาพิการเลือกเรียน * มีการให้โควตานักศึกษาพิการเข้าเรียนเป็นบางแห่ง <ul style="list-style-type: none"> * งบประมาณมีน้อย * ยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> * จัดให้มีห้องบริการวิชาการสำหรับนักศึกษาพิการ * ให้มีสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกบริการนักศึกษาพิการ * การรับเข้าด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับนักศึกษาพิการ <ul style="list-style-type: none"> * ให้จัดงบประมาณให้พอเพียงในการจัดกิจกรรมและการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก (2) 2. ใช้วิธีการพิจารณานักศึกษาที่เข้าเรียนที่หลากหลายมากกว่าตามเกณฑ์ปกติ (2) 3. เปิดกว้างในการเลือกเรียน (2) 4. อบรมให้ความรู้อาจารย์ (3) <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะหรือโปรแกรมวิชา <p>คำนวณงบประมาณเพื่อการใช้จ่าย</p>

ตารางที่ 22 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่คาดหวัง	ข้อเสนอ นโยบาย
<p>7. การบริหารกิจการนักศึกษา</p> <p>สำนักกิจการนักศึกษาดูแลการจัดกิจกรรมเสริมคุณลักษณะ</p> <p>* ฝ่ายกิจกรรมชี้แจง ปฐมนิเทศเตรียมนักศึกษาทั้งนักศึกษา</p>	<p>เพื่อการสนับสนุนการจัดกิจกรรม การซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก และการพัฒนาบุคลากร</p> <p>* บริหารกิจการนักศึกษา</p> <p>- ไม่ค่อยได้จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาทั้ง 2 ฝ่าย</p> <p>- ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก</p>	<p>พัฒนาบุคลากร</p> <p>* บริหารกิจการนักศึกษา</p> <p>- ให้สำนักกิจการนักศึกษาดูแลการจัดกิจกรรมเสริมคุณลักษณะของนักศึกษา</p>	<p>ในการจัดการศึกษาพิเศษให้ครอบคลุมทุกด้าน</p> <p>2. มีคณะกรรมการพิจารณางบประมาณในระดับสถาบัน</p> <p>3. สถาบันจัดสรรงบประมาณให้พอเพียงในการดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษ</p> <p>4. สกอ. พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้พอเพียง</p> <p>1. จัดปฐมนิเทศนักศึกษาให้รู้จักและเข้าใจเรื่องความพิการและการช่วยเหลือที่ถูกต้อง (1,4)</p> <p>2. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความ</p>

ตารางที่ 22 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่คาดหวัง	ข้อเสนอนโยบาย
<p>ปกติและนักศึกษาพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> * ฝ่ายแนะแนว ให้การปรึกษาและเตรียมนักศึกษา <p>8. ความให้โอกาสและความเป็นอิสระ</p> <ul style="list-style-type: none"> * ให้โอกาส * มีส่วนร่วม * มีอิสระในการดำรงชีวิต * ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม 	<p>ที่เหมาะสมเป็นพิเศษสำหรับนักศึกษาพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีบุคลากรที่ทำงานสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการ <ul style="list-style-type: none"> * จัดสวัสดิการที่หอพักเพื่อความ เป็นอิสระ พึ่งตัวเอง ได้ค่อนข้างน้อย * ไม่ค่อยได้รับมอบหมายงาน หรือมีส่วนรับผิดชอบ * ไม่ค่อยมีการจัดการประชุมหรือปฐมนิเทศเพื่อนร่วมหอพักให้ 	<p>พิการด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายแนะแนวดูแลแก้ปัญหาเตรียมนักศึกษาเรื่องการใช้ชีวิตและการปรับตัว <ul style="list-style-type: none"> * มีการประชุมชี้แจง ปฐมนิเทศ เพื่อให้นักศึกษาได้คุ้นเคยซึ่งกันและกัน * มีการเตรียมนักศึกษาพิการเรียนรู้การใช้ชีวิตนักศึกษาและการปรับตัวก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย 	<p>คุ้นเคยเข้าใจกันทั้ง 2 ฝ่าย (1,4)</p> <ul style="list-style-type: none"> 3. มอบหมายให้สำนักกิจการนักศึกษาหรือมีฝ่ายดูแลนักศึกษา (2,4) 4. จัดหาบุคลากรสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการ (2) 5. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับนักศึกษา (2,4) <ul style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมชี้แจง ปฐมนิเทศนักศึกษาเมื่อรับเข้าเรียน 2. จัดสรรงบประมาณดำเนินการให้พอเพียง <ul style="list-style-type: none"> - ซื้อสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก - ติดตั้งเทคโนโลยี - ให้ทุนการศึกษา

ตารางที่ 22 สรุปข้อค้นพบจากการวิจัย (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่คาดหวัง	ข้อเสนอนโยบาย
	<p>เข้าใจนักศึกษาพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> * มีงบประมาณน้อยในการจัดประชุมชี้แจง สนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมความสามารรถสำหรับนักศึกษาพิการและซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก * ไม่ค่อยมีการติดตั้งเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่างๆ * สภาพภายในอาคารไม่เชื่อมต่อการเดินทางโดยอิสระ * บุคลากรฝ่ายในสถาบันมีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนพิการน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> * มีสิ่งอำนวยความสะดวกบริการนักศึกษาได้ใช้และยืมอย่างพอเพียง * สนับสนุนงบประมาณเสริมความสามารถนักศึกษาพิการและการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่านี้ * มีการจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่มีความสามารถสูง * อยากให้มีการปรับสภาพภายในภายนอกอาคาร เพื่อเอื้อต่อการดำรงชีวิตคนพิการ 	<p>- จัดกิจกรรมเสริมความสามารรถ</p> <p>3. ปรับสิ่งแวดล้อมภายในอาคารและภายนอกอาคารให้เหมาะสมกับนักศึกษาพิการ</p> <p>4. ให้คนพิการมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจ การปรับเปลี่ยนทุกประการ</p>

ตอนที่ 4. นำเสนอนโยบายและแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถาม มาประมวลเป็นภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา สรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ แล้วร่างนโยบายและแนวปฏิบัติเพื่อนำไปใช้พัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา มี 4 นโยบายย่อย คือ นโยบายตระหนักรู้เข้าใจ นโยบายเอื้ออาทร นโยบายใส่ใจผู้เรียน และ นโยบายพึ่งตนเอง แต่ละนโยบายประกอบด้วยข้อค้นพบจากการวิจัย หลักการ/แนวคิด และแนวปฏิบัติ

หลังจากนั้นได้ตรวจร่างนโยบายโดยการประชุมกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship Model) โดยผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันแสดงความคิดเห็นเชิงพิพากษ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริง และเหมาะสมที่สุด ระหว่างประชุม ผู้วิจัยทำการบันทึกเทป และจดบันทึกประเด็นที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติม จากการเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำเสนอและเผยแพร่

สรุปผลการประชุม ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับนโยบาย แต่มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เห็นสมควรปรับเปลี่ยนชื่อ นโยบายให้มีความหมายตรงกับจุดประสงค์นโยบาย คือ

1.1 นโยบายตระหนักรู้เข้าใจ

1.2 นโยบายเอื้ออาทร

1.3 นโยบายเอาใจใส่ผู้เรียน

1.4 นโยบายพึ่งตนเอง

2. ให้พิจารณาเรื่องการทำให้ IEP (Individualized Education Program) เพราะอาจไม่เหมาะสมสำหรับระดับอุดมศึกษา อาจทำ ISP (Individualized Service Plan) แทน

3. การเสนอนโยบายควรมองบริบทของสังคมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติด้วย

สรุปนโยบาย

นโยบาย   การจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักศึกษาพิการ ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ เท่าเทียมกันกับทุกคน มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนที่ดี และสามารถ เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีชีวิตที่อิสระ นำความรู้ที่ได้รับไปดำรงชีพอย่างมั่นใจ ไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่น และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่อบอุ่น เข้มแข็ง และยั่งยืน

ข้อเสนอนโยบาย

ข้อเสนอนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษมี 4 นโยบาย คือ

(1) นโยบายตระหนักรู้เข้าใจ ให้สถาบันเร่งสร้างความเข้าใจ ปรับทัศนคติ กลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษา

(2) นโยบายเอื้ออาทร ให้จัดสภาพแวดล้อม จัดหน่วยให้บริการนักศึกษาพิการ

(3) นโยบายใส่ใจผู้เรียน ให้พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

(4) นโยบายพึ่งตนเอง สนับสนุนให้นักศึกษาได้ค้นพบตนเอง ขอมรับ และภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อความสำเร็จและพึ่งพาตนเองในที่สุด

แนวปฏิบัติ 3 ค.น.

การนำข้อเสนอนโยบายทั้ง 4 ประการไปใช้ ให้เกิดผลดี และเหมาะสมตามสภาพความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ผู้วิจัยเสนอแนวปฏิบัติ 3 ค.น.

3 ค.น. หมายถึง คือ 3 ระดับคุณภาพ ตามความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา และ 3 หน่วยงาน ที่ต้องร่วมมือและปฏิบัติให้สอดคล้องกันตามลำดับ

ความหมาย 3 ระดับคุณภาพ ได้แก่

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง มีการประกาศ / แจ้ง ให้ทุกฝ่ายในที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาพิการในสถาบัน ได้รับรู้ ตระหนัก และมีแนวนโยบายในการดำเนินงานแต่ละฝ่าย

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับคุณภาพ 1 และเพิ่มเติมโดยลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่สำคัญ หรือจำเป็น ให้มีความสำคัญแก่การจัดหาบุคลากรเพื่อการดำเนินงาน เป็นพิเศษ เฉพาะ

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง มีระดับคุณภาพ 2 และเพิ่มเติมโดยมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน สนับสนุนสื่อ เทคโนโลยี อำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน เต็มที่

ความหมาย 3 หน่วยงาน ได้แก่

1. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
2. สถาบันอุดมศึกษา
3. คณะ/โปรแกรมวิชา ที่มีนักศึกษาพิการ

เพื่อให้การปฏิบัติตามแนวนโยบายประสบความสำเร็จสูงสุด 3 หน่วยงานต้องมแนวนโยบายไปในทิศทางเดียวกัน และเชื่อมโยงประสานการทำงานให้สอดคล้องกัน

1. นโยบายตระหนักรู้ เข้าใจ

จากผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีนัยสำคัญต่อการศึกษาศึกษาของคนพิการ ตั้งแต่บุคคลในครอบครัว ในชุมชน และในสถาบันอุดมศึกษามีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ และการมีนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษอย่างชัดเจนของสถาบัน มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน แต่ในสภาพที่เป็นอยู่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องยังมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย จึงต้องนำเสนอ นโยบายตระหนักรู้ เข้าใจ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มบุคคลที่มีนัยสำคัญดังกล่าว

ตารางที่ 23 นโยบายตระหนักรู้ เข้าใจ และแนวปฏิบัติ

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>ข้อค้นพบตอนที่ 1</p> <p>* ปัจจัยด้านความร่วมมือร่วมใจฯ</p> <p>ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ ปัจจัยที่ 5</p> <p>ความเข้าใจที่ถูกต้อง ปัจจัยที่ 1</p> <p>ความร่วมมือ</p> <p>- ญาติ ชุมชน มีความรู้และเข้าใจ และให้กำลังใจสนับสนุนการศึกษา</p>	<p>* แนวคิดจากกรอบการดำเนินงานการจัดการศึกษา สำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ (สทศ.2543)</p> <p>- การเตรียมบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความก้าวหน้าการจัดการเรียนร่วม</p> <p>- ควรมีการประสานงานระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการมี</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <p>* ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในหน่วยงานทุกฝ่ายทราบเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>* จัดทำเอกสารนโยบายและแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาพิเศษที่ชัดเจนส่งถึงสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง</p> <p>* จัดกิจกรรมให้บุคลากรในสำนักงานได้รู้จักคุ้นเคยและตระหนักถึงความสามารถของคนพิการ เช่น พบปะสนทนา ฟังการบรรยายหรือทำกิจกรรมร่วมกับคนพิการที่มีความรู้ความสามารถ</p>

ตารางที่ 23 นโยบายตระหนักรู้ เข้าใจ และแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>- ผู้ปกครอง รู้ เข้าใจให้กำลังใจ อบรมสั่งสอน</p> <p>- บุคลากรทุกฝ่าย และเพื่อน นักศึกษาปกติ มีเจตคติที่ดี ยอมรับและส่งเสริมสนับสนุน</p> <p>- คุณลักษณะส่วนตัวของ อาจารย์ มีความครูสูง ตั้งใจ เต็มใจสอน</p> <p>* ปัจจัยด้านการบริหาร</p> <p>- มีนโยบายที่ชัดเจน</p> <p>* ปัจจัยด้านการบริหารกิจการ นักศึกษา</p> <p>- สำนักกิจฯ ชีแจง ปทุมนิเทศ</p> <p>ข้อค้นพบตอนที่ 2</p> <p>* อาจารย์ผู้สอนมีความเป็นครูสูง</p>	<p>ส่วนร่วมของทุกส่วน</p> <p>- ความสำเร็จต้องอาศัยความ ร่วมมือจากครอบครัว การ ระดมการสนับสนุนจากชุมชน</p> <p>- ควรพัฒนาความร่วมมือและ การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และ ผู้ปกครอง</p>	<p>ระดับคุณภาพ 2</p> <p>* จัดหาบุคคลที่มีความรู้ทางการศึกษาพิเศษหรือพัฒนาบุคลากร ที่มีอยู่ในหน่วยงานให้มีความรู้ทางด้านการประจำสำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา เป็นที่ปรึกษางานด้านการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดม ศึกษาศึกษาพิเศษ เช่น การจัดอบรมหรือ ศึกษาดูงานด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ระดับอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ ให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องในสำนักงาน อธิการบดี หรือผู้บริหาร คณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>* จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ หรือสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องใน การช่วยเหลือ/การใช้ชีวิตร่วมกับคนพิการ</p> <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <p>* ระดมพลังสมองเพื่อการพัฒนาของแต่ละฝ่ายในสำนักงานหรือแต่ละ สถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา</p> <p>สถาบันอุดมศึกษา</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <p>* ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาปกติทราบเกี่ยวกับ</p>

ตารางที่ 23 นโยบายตระหนักรู้ เข้าใจ และแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>แต่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจด้าน คนพิการและการจัดการเรียนการ สอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อนักศึกษาปกติยังไม่ได้รับ การประชุมชี้แจงหรืออบรม ให้รู้และเข้าใจเพื่อนพิการ - สถาบันไม่มีการร่วมกันติดตาม ผลการปฏิบัติงาน และแก้ไข อย่างต่อเนื่อง - บุคคลในสถาบันมีความรู้ความ เข้าใจเรื่องคนพิการน้อย 		<p>การจัดการศึกษาพิเศษของสถาบันด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> * จัดทำเอกสารนโยบายและแนวปฏิบัติของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถาบันให้ รับทราบและถือปฏิบัติ * จัดกิจกรรมให้บุคลากรในสถาบันได้รู้จักคุ้นเคยและตระหนักถึงความสามารถ ของคนพิการ เช่น การพบปะ สนทนา ฟังการบรรยาย หรือทำกิจกรรมร่วมกับ คนพิการที่มีความรู้ความสามารถ <p>ระดับคุณภาพ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> * จัดปฐมนิเทศนักศึกษาทั้งสถาบันให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องความพิการและ การช่วยเหลือที่ถูกต้อง * พัฒนาคณาครที่มีอยู่ในสถาบันให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการศึกษา พิเศษ เพื่อการอยู่ร่วมกันและการช่วยเหลือที่ถูกต้อง <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> * ส่งเสริมการศึกษาวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านคนพิการด้านต่าง ๆ และ เผยแพร่แก่สังคม

ตารางที่ 23 นโยบายตระหนักรู้ เข้าใจ และแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
		<ul style="list-style-type: none"> * จ้างคนพิการเข้าทำงานในสถาบันเพื่อเป็นตัวอย่างคนพิการที่มีความสามารถให้เกิดการยอมรับในสถาบัน คณะหรือโปรแกรมวิชา ระดับคุณภาพ 1 * ประชาสัมพันธ์ให้คณาจารย์เจ้าหน้าที่และนักศึกษาในคณะให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการ และการจัดการศึกษาพิเศษด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง * จัดกิจกรรมให้อาจารย์และเจ้าหน้าที่ได้พบปะสนทนาฟังการบรรยาย หรือทำกิจกรรมร่วมกับคนพิการที่มีความรู้ความสามารถ ระดับคุณภาพ 2 * ปฐมนิเทศนักศึกษาในคณะ/โปรแกรมวิชาให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องความพิการและการช่วยเหลือที่ถูกต้อง ระดับคุณภาพ 3 * จัดทำเอกสารคู่มือ/แนวปฏิบัติสำหรับอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาเพื่อการช่วยเหลือที่ถูกต้อง

ตารางที่ 23 นโยบายตระหนักรู้ เข้าใจ และแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
		<ul style="list-style-type: none"> * จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการอยู่ร่วมกันระหว่างนักศึกษาพิการ และนักศึกษาปกติ * จ้างคนพิการเข้าทำงานในคณะ/โปรแกรมวิชาเพื่อเป็นตัวอย่างและสร้างทัศนคติที่ดีให้กับบุคคลให้กับนักศึกษา เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ในคณะหรือ โปรแกรมวิชา

2. นโยบายเอื้ออาทร

จากผลการวิจัยพบว่า สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดหน่วยให้บริการนักศึกษาพิการในสถาบัน และไม่ได้จัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตของคนพิการในสถาบัน สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกมีน้อย จึงเสนอนโยบายเอื้ออาทรเพื่อช่วยให้คนพิการได้รับบริการและมีข้อจำกัดน้อยที่สุดในการใช้ชีวิตและการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษา

ตารางที่ 24 นโยบายเอื้ออาทรและแนวปฏิบัติ

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>ข้อค้นพบตอนที่ 1</p> <p>* ปัจจัยด้านความร่วมมือร่วมใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประสานความร่วมมือทั้งหน่วยงานภายใน ภายนอก มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ - การมีบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับ การเรียนรู้ของนักศึกษาพิการ และบุคลากรมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ได้รับการเพิ่มพูนความรู้ทาง 	<p>* พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาตรา 60 รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาเป็นพิเศษ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับ ความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ * แนวคิดตามกรอบการทำ รายงานการจัดการศึกษาสำหรับ 	<p>สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> * พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดสิ่งแวดล้อม สวัสดิการ และการบริการเป็นกรณีพิเศษสำหรับสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ <p>ระดับคุณภาพ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> * ประสานหน่วยงาน องค์กรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้การปรึกษา สนับสนุน การจัดการสิ่งแวดล้อม สวัสดิการ และบริการแก่นักศึกษาพิการ สำหรับสถาบัน อุดมศึกษาที่สนใจ <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> * สนับสนุนการเพิ่มสวัสดิการ สำหรับเจ้าหน้าที่หรือคณาจารย์ที่ทำหน้าที่พัฒนา นักศึกษาพิการ พร้อมทำแนวปฏิบัติส่งให้สถาบันอุดมศึกษาถือปฏิบัติ

ตารางที่ 24 นโยบายเอื้ออาทรและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>การศึกษาพิเศษ มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ</p> <p>* ปัจจัยด้านการบริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม <p>* ปัจจัยด้านการบริหารวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้คนพิการเข้าเรียน <p>* ปัจจัยด้านงบประมาณเพื่อการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดงบประมาณเพื่อซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก - จัดงบประมาณสำหรับจัด 	<p>ผู้มีความต้องการพิเศษ (สกศ.2543)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบายและการจัดระเบียบการเงินควรสนับสนุนและเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนร่วม - สิ่งที่มีความจำเป็นต่อความสำเร็จของการเรียนร่วม ได้แก่ หลักสูตร อาคาร การบริหาร 	<p>สถาบันอุดมศึกษา</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> * ตั้งงบประมาณสำรองเพื่อบริหารจัดการการศึกษาพิเศษในสถาบัน * มีระบบการช่วยเหลือในการติดต่อราชการส่วนต่าง ๆ เช่น ฝ่ายลงทะเบียน สำนักหอสมุด หรือสำนักส่งเสริมวิชาการ จัดทำแบบฟอร์ม คู่มือคำอธิบาย เป็นเอกสารอักษรเบรลล์ หรือมีผู้ช่วยอ่านเอกสาร เป็นต้น * ติดตั้งเทคโนโลยีตามอาคารหรือสถานที่เพื่อให้คนพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ เช่น มีคอมพิวเตอร์พร้อมระบบเสียง สำหรับนักศึกษาตาบอดลงทะเบียนเอง หรือสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด มีป้ายประกาศเป็นตัวอักษรวิ่ง หรือโทรทัศน์วงจรปิดให้นักศึกษาหูหนวกอ่าน เป็นต้น <p>ระดับคุณภาพ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> * ปรับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคารให้เอื้อต่อการปฏิบัติกิจกรรมของนักศึกษาพิการ เช่น ทำทางลาดขึ้นอาคาร ติดตั้งลิฟท์พร้อมระบบเสียง ทำห้องน้ำพิเศษสำหรับนักศึกษาร่างกายพิการ เป็นต้น

ตารางที่ 24 นโยบายเอื้ออาทรและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>กิจกรรมพัฒนานักศึกษา</p> <p>- จัดงบประมาณเพื่อพัฒนา อาจารย์และบุคลากร</p> <p>ข้อค้นพบตอนที่ 2</p> <p>- มีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการพัฒนา สนับสนุน การจัดกิจกรรม การซื้อสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และ การพัฒนาบุคลากรใน สถาบันค่อนข้างน้อย</p>		<p>ระดับคุณภาพ 3</p> <p>* ปรับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพภายในบริเวณสถาบันให้เอื้อต่อการเดินทาง และใช้ชีวิตในสถาบันของนักศึกษา เช่น ทำทางเดิน (Braille Block) ในสถาบัน ทำแผนที่ป้ายบอกทางเป็นอักษรเบรลล์สำหรับนักศึกษาตาบอด หรือ ทำที่จอดรถสำหรับนักศึกษาร่างกายพิการ เป็นต้น</p> <p>* จัดบริการหอพัก พร้อมปรับสิ่งแวดล้อมภายในอาคาร หอพักให้เหมาะสมกับ ความพิการของนักศึกษา</p> <p>* ปรับปรุงบริการสาธารณะในสถาบันให้เอื้ออำนวยแก่นักศึกษาพิการ เช่น ติดตั้ง ระบบไฮดรอลิกในรถบริการภายในสถาบันเพื่อขรถือเงินหรือติดตั้งโทรศัพท์ สำหรับนักศึกษาหูหนวกนักศึกษาหูหนวก เป็นต้น (Wheelchair)</p> <p>* จัดสวัสดิการ เงินกู้ยืมหรือเงินทุนให้แก่นักศึกษาที่ยากจน คณะหรือโปรแกรมวิชา</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <p>* มีระบบการช่วยเหลือในการติดต่อราชการ หรือการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น จัดทำเอกสารคู่มือ ป้ายประกาศของคณะ ป้ายชื่อห้องเรียนเป็นอักษรเบรลล์</p>

ตารางที่ 24 นโยบายเอื้ออาทรและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
		<p>หรือมีผู้ช่วยอ่าน เป็นต้น</p> <p>ระดับคุณภาพ 2</p> <p>* สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรม/กลุ่มอาสาเพื่อช่วยการเรียนรู้ของนักศึกษาพิการ เช่น ช่วยอ่านหนังสือลงเทป ช่วยติวรายวิชาต่าง ๆ เป็นต้น</p> <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <p>* มีการติดตั้งเทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้ของนักศึกษาภายในห้องเรียน หรือสถานที่ที่สะดวกสำหรับนักศึกษาในบริเวณคณะ/โปรแกรมวิชา</p> <p>* ให้แรงเสริมแก่นักศึกษาปกติและบุคลากรในคณะที่ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาพิการอย่างถูกวิธีและ/หรือสม่ำเสมอ</p>

3. นโยบายใส่ใจผู้เรียน

จากผลการวิจัยพบว่า การเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกการเข้าศึกษา การจัดหลักสูตรและการจัดระบบบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพ มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาฝึกการ แต่สภาพที่เป็นอยู่สถาบันยังไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าเรียนได้มากเท่าที่ควร จึงนำเสนอ นโยบายใส่ใจผู้เรียนเพื่อให้สถาบัน คณาจารย์มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

ตารางที่ 25 นโยบายใส่ใจผู้เรียนและแนวปฏิบัติ

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
ข้อค้นพบตอนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาฝึกการ * ด้านอาจารย์และบุคลากร - อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเรื่องคนฝึกการ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน - บุคลากรมีจำนวนเพียงพอและมีความสามารถในการทำงานเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับการให้บริการ	* พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22,24 และ 28 - แนวคิดตามกรอบการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ (สทศ.2543) เรื่องการยืดหยุ่นของหลักสูตร - คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน - ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ระดับคุณภาพ 1 * สนับสนุนการพัฒนาอาจารย์เพื่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน การใช้สื่อ-เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน นักศึกษาฝึกการหรือการศึกษาต่อของอาจารย์ เป็นต้น ระดับคุณภาพ 2 * ประสานความร่วมมือ หรือหาอาสาสมัคร เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาพิเศษกับหน่วยงาน องค์กร ทั้งในและต่างประเทศ * ตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะอนุกรรมการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ในสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา เพื่อทำหน้าที่

ตารางที่ 25 นโยบายใส่ใจผู้เรียนและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>* ด้านวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าศึกษาโดยมีโครงการพิเศษหรือมีโควต้า - มีการปรับหลักสูตรหรือยืดหยุ่นรายวิชาให้เหมาะสมกับความพิการของนักศึกษา - จัดระบบบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพ - มีห้องบริการวิชาการสำหรับนักศึกษา - มีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาพิการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนเพิ่มเติมแก่ผู้เรียน - ความมีการทบทวนกระบวนการประเมินผล - ควรมีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม 	<p>(1) จัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้ถูกต้องทันสมัย</p> <p>(2) ประสานงานระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับชาติ และสำนักงบประมาณ เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาพิเศษในสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> * จัดตั้งศูนย์สื่อ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเป็นแหล่งบริการการเรียนรู้ การยืมใช้ของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่มีความต้องการ * สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการเรียนการสอนนักศึกษาพิการให้มีคุณภาพ เช่น การประกาศเกียรติคุณ หรือให้รางวัลอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการดีเด่น หรือรางวัลสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการดีเด่น เป็นต้น * จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการอยู่ร่วมกันระหว่างนักศึกษาพิการและนักศึกษาปกติ

ตารางที่ 25 นโยบายใส่ใจผู้เรียนและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>ข้อค้นพบตอนที่ 2</p> <p>* สภาพที่เป็นอยู่</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจในการสอนน้อย - สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีโครงการพิเศษหรือมีโควต้าให้นักศึกษาพิการ - ไม่ค่อยมีสื่อประกอบการสอนที่เหมาะสม 		<p>* จัดทำห้องเสริมวิชาการประจำคณะ/โปรแกรมวิชา เพื่อให้บริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <p>* สนับสนุนการพัฒนาอาจารย์เพื่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน การใช้สื่อ-เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน นักศึกษาพิการ หรือการศึกษาต่อของอาจารย์ เป็นต้น</p> <p>ระดับคุณภาพ 2</p> <p>* ตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ในสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา เพื่อทำหน้าที่</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) จัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาทุกคณะให้ถูกต้องทันสมัย (2) ประสานงานระหว่างส่วนกลางกับคณะ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตั้งงบประมาณ

ตารางที่ 25 นโยบายใส่ใจผู้เรียนและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
		<p>ระดับคุณภาพ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> * สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการเรียนการสอนนักศึกษาพิการให้มีคุณภาพ เช่น จัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการศึกษาวิจัยพัฒนาคุณภาพการสอนให้แก่คณะต่าง ๆ ที่มีนักศึกษาพิการหรือให้รางวัลคณะ/อาจารย์ที่จัดการสอนนักศึกษาพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือให้ภาระงานอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการเพิ่มมากขึ้นกว่าปกติ เป็นต้น * จัดทำห้องเสริมวิชาการประจำสถาบัน พร้อมเจ้าหน้าที่ประจำห้องเสริมวิชาการ เพื่อให้บริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา * มีระบบการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง <p>คณะหรือ โปรรแกรมวิชา</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> * สนับสนุนการพัฒนาอาจารย์เพื่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน การใช้สื่อ-เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน นักศึกษาพิการ

ตารางที่ 25 นโยบายใส่ใจผู้เรียนและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
		<p>หรือการศึกษาต่อของอาจารย์ เป็นต้น</p> <p>ระดับคุณภาพ 2</p> <p>* พัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ในหน่วยงานให้มีความรู้ทางด้านการศึกษาพิเศษ หรือจัดหาบุคคลที่มีความรู้ทางการศึกษาพิเศษ ประจำสำนักงานคณะ/โปรแกรมวิชา เพื่อให้บริการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาในคณะ/โปรแกรมวิชาการ และประสานการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา</p> <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <p>* ประสานคณะบุคลากรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Multi Disciplinary) เพื่อจัดทำ IEP และ ISP</p> <p>* จัดทำห้องเสริมวิชาการประจำคณะ/โปรแกรมวิชา เพื่อให้บริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา</p>

4. นโยบายพึ่งตนเอง

พลังในตน หรือแรงขับภายใน เป็นสิ่งสำคัญในการผลักดันให้คนมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จ คนพิการ มีการรับรู้ตนเองและการปรับตัวในสังคมต่างจากคนปกติทั่วไป หากได้รับกำลังใจและการเสริมสร้างพลังในตนที่เหมาะสมจะช่วยพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ให้สูงขึ้นอย่างเต็มที่ และช่วยให้นักศึกษาปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีประสบความสำเร็จในการศึกษาได้

ตารางที่ 26 นโยบายพึ่งตนเองและแนวปฏิบัติ

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>ข้อค้นพบตอนที่ 1</p> <p>ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาพิการ</p> <p>* ด้านคุณลักษณะของนักศึกษาพิการ</p> <p>- คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาพิการ เป็นคนมีความรับผิดชอบ มีความมานะพยายาม มีแรงจูงใจในการเรียนสูง มีน้ำใจ มีทักษะทางสากล สามารถช่วยเหลือตนเองในการดำรง</p>	<p>* พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22</p> <p>- แนวคิดเรื่องการศึกษาในระบอบประชาธิปไตย (เกษม วัฒนชัย, 2547)</p> <p>- หลัก 3 ประการ คือ สามัคคี เสรีภาพ และเสมอภาค</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.)</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <p>* ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่เกียรติคุณนักศึกษาพิการที่มีความสามารถหรือมีคุณลักษณะที่ดีสามารถเป็นแบบอย่าง ให้เป็นที่รู้จัก</p> <p>ระดับคุณภาพ 2</p> <p>* สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อแสดงผลงานหรือให้นักศึกษาพิการแสดงออกถึงความสามารถ</p> <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <p>* ให้ทุนนักศึกษาพิการที่มีความสามารถสูง เรียนต่อระดับปริญญาโท/ปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษา</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <p>* มีโครงการพิเศษ/โควตา รับนักศึกษาพิการเข้าศึกษาในสถาบัน</p>

ตารางที่ 26 นโยบายพึ่งตนเองและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>ชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้าร่วมมือกับทุกกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณลักษณะทางวิชาการ เป็นคนที่มีความสามารถสูง เป็นผลจากการที่ผู้ปกครองเตรียมความพร้อมมาตั้งแต่ต้น <p>* ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักกิจฯ ทำหน้าที่ดูแลการจัดกิจกรรมเสริมคุณลักษณะ - มีการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียม 		<p>* ยกย่องเชิดชูเกียรตินักศึกษาพิการที่มีความสามารถหรือมีคุณลักษณะที่ดีให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น</p> <p>ระดับคุณภาพ 2</p> <p>* จัดปฐมนิเทศนักศึกษาพิการในสถาบัน โดยเฉพาะ เพื่อชี้แจงแนวปฏิบัติและพิจารณาข้อตกลงร่วมกันในการเรียน การปรับปรับตัวในตัวในสถาบัน</p> <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <p>* จัดกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาพิการเช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็น เป็นต้น</p> <p>* จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับนักศึกษา โดยเฉพาะการเป็นผู้รับและผู้ให้อย่างเหมาะสม</p> <p>คณะหรือ โปรแกรมวิชา</p> <p>ระดับคุณภาพ 1</p> <p>* จัดปฐมนิเทศนักศึกษาพิการในคณะ โดยเฉพาะ เพื่อชี้แจงหลักสูตร แนวการเรียน และพิจารณาข้อตกลงร่วมกันในการเรียน การปรับตัว พร้อมให้กำลังใจแก่นักศึกษา</p>

ตารางที่ 26 นโยบายพึ่งตนเองและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>นักศึกษาให้รู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการกระตุ้น ส่งเสริมให้นักศึกษาพิการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่าง ๆ - ฝ่ายแนะแนวให้การปรึกษาและเตรียมนักศึกษาพิการเรื่องการใช้ชีวิตและการปรับตัว <p>* ด้านการให้โอกาสและความเป็นอิสระ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้โอกาสและอิสระแก่นักศึกษาพิการในการใช้ชีวิตในสถาบัน - นักศึกษาได้รับสวัสดิการ 		<p>ระดับคุณภาพ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> * ประสานกับผู้ปกครองเพื่อรับรู้แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษา และร่วมพิจารณาบทบาทของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่นักศึกษา <p>ระดับคุณภาพ 3</p> <ul style="list-style-type: none"> * จัดกิจกรรมที่ให้โอกาสนักศึกษาพิการแสดงออกถึงความสามารถอย่างต่อเนื่อง * สร้างแรงจูงใจด้วยวิธีการที่หลากหลายให้นักศึกษาพิการมีความมุ่งมั่น เช่น การมอบหมายงานให้ทำ การให้ทุน การประกาศเกียรติคุณ การให้รางวัล เป็นต้น

ตารางที่ 26 นโยบายพึ่งตนเองและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>และมีส่วนร่วมในสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งอำนวยการความสะดวกในหอพักให้เหมาะสม เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างอิสระ <p>ข้อค้นพบตอนที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> * ด้านการบริหารกิจการนักศึกษา - ไม่ค่อยมีการประชุมนิเทศนักเรียน นักศึกษา ทั้งนักศึกษาปกติ และนักศึกษาพิการ - การจัดกิจกรรมทุกอย่างยังคงจัดตามปกติ ไม่ได้คำนึงถึงนักศึกษาพิการ - ไม่มีการบริหารหอพักให้ 		

ตารางที่ 26 นโยบายพึ่งตนเองและแนวปฏิบัติ (ต่อ)

หลักการพื้นฐานในการนำเสนอนโยบาย		แนวปฏิบัติ
ข้อค้นพบ/ผลการวิจัย	หลักการ / แนวคิด	3 หน่วยงาน 3 ระดับคุณภาพ
<p>นักศึกษา สถาบันที่มีหอพัก ให้นักศึกษาอยู่ ไม่ได้จัด สิ่งอำนวยความสะดวกใน หอพัก หรือจัดการเพื่อสร้าง ความมั่นใจในการใช้ชีวิต ในสังคมของคนพิการ</p> <p>* ด้านสภาพแวดล้อมภายใน สถาบัน</p> <p>- ไม่ค่อยจัด ปรับสิ่งแวดลอม ภายในอาคาร และนอก อาคาร</p>		